

Aikuiskoulutus

Tradenomitutkinto monimuotokoulutuksena

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden ala
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Kevät 2016
Maija Kaarla
Jenni Oivamäki-Viljaranta

Lahden ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma

KAARLA, MAIJA
OIVAMÄKI-VILJARANTA, JENNI: Aikuiskoulutus
Tradenomitutkinto monimuotokoulutuksena

Liiketalouden opinnäytetyö, 63 sivua, 7 liitesivua

Kevät 2016

TIIVISTELMÄ

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka opiskelijat olivat edenneet opinnoissaan ja kuinka opinnot olivat vastanneet opiskelijan odotuksia. Lisäksi tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka monimuotokoulutuksessa voi yhdistää työ- ja perhe-elämän.

Opinnäytetyö jakautuu teoriaosaan, jossa on kaksi lukua. Ensimmäisessä luvussa käsitellään aikuiskoulutusta Suomessa, tutkinto- ja koulutusvaihtoehtoja sekä erilaisia tukimuotoja. Teorian toisessa luvussa esitellään ammattikorkeakoulujärjestelmää, tutkintoja, monimuotokoulutusta sekä Lahden ammattikorkeakoulua. Teoriaosuuden jälkeen esitetään kyselyn tulokset, tutkimuksen onnistumisen arviointi, johtopäätökset ja yhteenveto.

Opinnäytetyön empiirinen osuus toteutettiin Webropol-kyselynä 12.10.–22.10.2015 välisenä aikana. Tutkimus on rajattu koskemaan Lahden ammattikorkeakoulua ja liiketalouden alaa. Tutkimus lähetettiin ryhmälle 04LII14A. Ryhmässä opiskelevat sekä Liiketalouden koulutusohjelman että Liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelman opiskelijat.

Tutkimuksen pohjalta johtopäätöksenä voidaan todeta, että opinnot olivat vastanneet opiskelijoiden odotuksia ja joustavuus opinnoissa sekä monipuolinen valinnan mahdollisuus koettiin myös hyväksi. Kehitysehdotuksia tuli myös esille, ja Reppusivustojen ylläpidosta ja materiaalin ajantasaisuudesta huomautettiin. Opintojen yhteensovittaminen työelämän ja perheen kanssa todettiin toimivan, mutta osa opiskelijoista toivoi enemmän joustoa työnantajalta.

Asiasanat: aikuiskoulutus, AHOT, Lahden ammattikorkeakoulu, ammattikorkeakoulu, HOPS, monimuotokoulutus, tradenomi

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Studies

KAARLA, MAIJA
OIVAMÄKI-VILJARANTA, JENNI:

Adult education
Bachelor of Business Ad-
ministration Degree
blended training

Bachelor's Thesis in Business Studies, 63 pages, 7 pages of appendices

Spring 2016

ABSTRACT

The aim of this study was to examine how students, who study Bachelor of Business Administration, blended training, progressed in their studies and how the studies meet the students' expectations. In addition, the study examined how students were able to combine their studies, blended training, with work and family life.

The theoretical part of this thesis was divided into two chapters. The first chapter deals with adult education in Finland, degree and education options and the forms of financial support. The second chapter introduces the educational system of Universities of Applied Sciences, the degrees, blended training and Lahti University of Applied Sciences. An evaluation of the successfulness of the study is also presented.

The empirical part of the thesis was carried out by using Webropol survey during the period from October 12 to October 22, 2015. The study was limited to Lahti University of Applied Sciences and Faculty of Business Studies. The questionnaire survey was sent to a specific group of students, group 04LII14A. This group consists of both Business Administration and Business Logistics degree program students.

The results show that the studies met the students' expectations. The flexibility of the studies as well as the diverse selection of available studies was considered to be good. Improvement proposals were also given concerning the maintenance and the timeliness of the material of the Reppu websites. Combining studies with work and family life seemed to be working well, but some of the students wished for more flexibility from the employer.

Key words: adult education, blended training, Bachelor of Business Administration, identification and recognition of prior learning (AHOT), Lahti University of Applied Sciences, personal study plan (HOPS), University of Applied Sciences

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Tutkimuksen tausta	1
1.2	Tutkimuksen aiheen rajaus, tutkimusongelmat ja tavoite	2
1.3	Tutkimusmenetelmät ja tiedon keruu	2
1.4	Tutkimuksen rakenne	3
2	AIKUISKOULUTUS SUOMESSA	4
2.1	Aikuiskoulutuksen historiaa lyhyesti	4
2.2	Aikuiskoulutus	5
2.3	Aikuiskoulutusjärjestelmä	6
2.4	Miksi opiskella aikuisena	9
2.5	Koulutus ja tutkinnot	10
2.6	Aikuiskoulutuksen tukimuodot	16
2.7	Aikuiskoulutustutkimus	18
3	TRADENOMITUTKINTO MONIMUOTOKOULUTUKSENA	20
3.1	Koulutusjärjestelmä Suomessa	20
3.2	Ammattikorkeakoulujärjestelmä	21
3.3	Tradenomitutkinto	26
3.4	Lahden ammattikorkeakoulu	31
3.4.1	Liiketalouden ala ja koulutus	34
3.4.2	Tradenomitutkinto monimuotototeutus	36
4	TUTKIMUS MONIMUOTOKOULUTUKSESTA	40
4.1	Tutkimuksen esittely	40
4.2	Syy opiskelemaan lähtemiseen ja koulutusalan ja oppilaitoksen valinta	41
4.3	Aikaisemman koulutuksen ja osaamisen huomiointi opinnoissa	42
4.4	Opintojen eteneminen	43
4.5	Sopivan opiskelutavan löytäminen ja opintoihin käytettävä aika viikossa	44
4.6	Odotukset monimuotokoulutuksesta ja opintojen valinnat	45
4.7	Työtausta ja työkokemuksen vaikutus opintoihin	47
4.8	Hyöty opinnoista nykyisissä tehtävissä ja työnantajan suhtautuminen opintoihin	48

4.9	Opintovapaat ja etuudet	49
4.10	Opintojen yhteensovittaminen työ- ja perhe-elämään	49
4.11	Työtehtävien muuttuminen ja työtehtävät opintojen jälkeen	50
4.12	Johtopäätökset ja tutkimuksen onnistumisen arviointia	51
5	YHTEENVETO	53
	LÄHTEET	56
	LIITTEET	64

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen tausta

Työelämän ja työmarkkinoiden nopeasti muuttuva tilanne sekä työtehtävien kasvavat vaatimukset lisäävät jatko- ja täydennyskoulutautumisen tarvetta jatkuvasti. Kilpailu työpaikoista ja aseman säilyttäminen työmarkkinoilla ovat kiristyneet. Nykyään harvat työskentelevät enää samalla alalla tai samassa yrityksessä koko työuran ajan. (Aikuis-koulutus.fi 2016.) Väestö ikääntyy eikä nuoria ammattitaitoisia työntekijöitä ole riittävästi, joten työelämässä olevien taidoista ja ammattitaidon kehittämisestä on tärkeää pitää huolta. Ammattitaidon kehittäminen tukee työelämässä jatkamista ja työssä pysymistä aina eläkeikään saakka. Aikuiskoulutusta järjestetään Suomessa kaikilla koulutusasteilla, yli tuhannessa oppilaitoksessa. (Studentum.fi 2016.)

Aihe opinnäytetyöhön syntyi työn tekijöiden omista kokemuksista aikuisopiskelusta ammattikorkeakoulussa. Minkälaista opiskelu on korkeakoulussa aikuisena ja kuinka työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen onnistuu opiskellessa? Lisäksi Lahden ammattikorkeakoulun kautta tuli ehdotus tutkimuksen teettämisestä tradenomitutkintoa monimuotokoulutuksessa opiskelevalle ryhmälle.

Vuonna 2014 Vesa Kohvakka on tehnyt Lahden ammattikorkeakouluun opinnäytetyön, jossa on tutkittu liiketalouden aikuisopiskelijoiden tyytyväisyyttä opintoihin. Tutkimuksessa on teemahaastattelun kautta selvitetty opiskelijoiden tyytyväisyyttä saamaansa opetukseen ja ohjaukseen ja sitä, miksi opiskelijat ovat tyytyväisiä. Vesa Kohvakka nosti tutkimuksessa esiin, että opiskelijaksi hakeudutaan:

- kiinnostuksesta alaa kohtaan
- alalta kertyneen työkokemuksen vuoksi
- opiskelijalla on alaan sopivat taidot
- tutkinto tukee työtehtäviä
- opiskelupaikan sijainnilla on merkitystä.

Opiskelupaikka läheltä työpaikkaa vaikuttaa opintoihin hakeutumiseen. Vesa Kohvakan tutkimuksessa nousi esille myös henkilökohtainen opintopolku ja AHOT. Tällä tunnistetaan ja tunnustetaan aiempi osaaminen ja kuinka sitä voidaan hyödyntää omissa opinnoissa. Tutkimuksessa nostettiin esille myös kritiikkiä opetuksen määrää ja laatua kohtaan. Kurssin vaatimustaso ei aina kohdannut lähiopetuksen määrässä ja kurssien välillä oli vaihteluvälejä vaatimustasossa. (Kohvakka 2014.)

1.2 Tutkimuksen aiheen rajausta, tutkimusongelmat ja tavoite

Tutkimuksessa käsitellään opiskelua ammattikorkeakoulun monimuotokoulutuksessa liiketalouden alalla. Tutkimus on rajattu koskemaan Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden alan tradenomitutkinnon monimuotokoulutusta. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, kuinka opiskelijat ovat edenneet opinnoissaan, ovatko opinnot vastanneet opiskelijan odotuksia ja kuinka monimuotokoulutuksessa opiskellessa voi yhdistää työ- ja perhe-elämän.

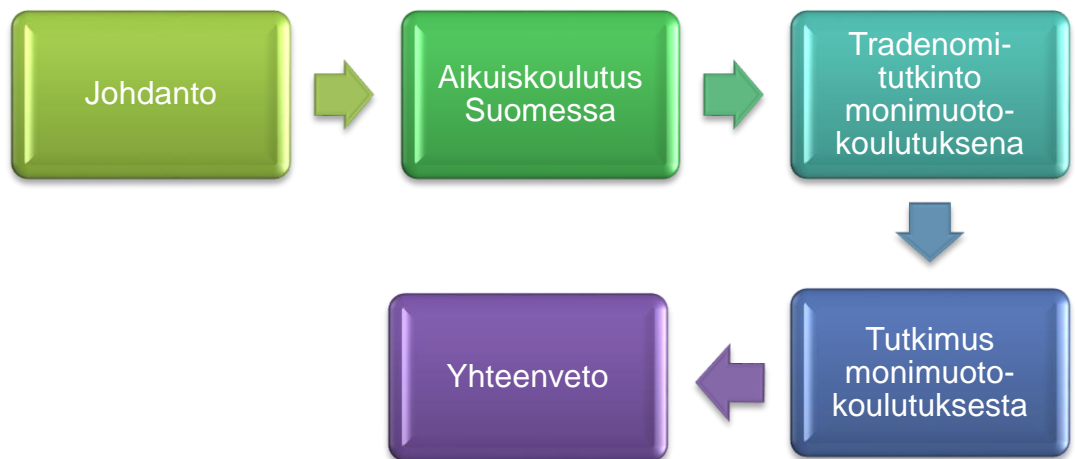
1.3 Tutkimusmenetelmät ja tiedon keruu

Tutkimusmenetelmänä on käytetty kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta, jossa lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen. Kvalitatiivinen tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedon hankintaa, jossa aineisto kootaan luonnollisissa, todellisissa tilanteissa. Kvalitatiivisen tutkimuksen kohdalla voidaan yleisesti todeta, että tutkimuksessa on pyrkimys pikemminkin löytää tai paljastaa tosiasioita kuin todentaa jo olemassa olevia väittämiä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 161.)

Tutkimus toteutettiin Webropol-kyselynä 12.10.–22.10.2015 välisenä aikana. Tutkimus kohdennettiin Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden alan ryhmälle 04LII14A. Ryhmässä opiskelevat sekä Liiketalouden koulutusohjelman että Liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelman opiskelijat.

1.4 Tutkimuksen rakenne

Kuviossa 1 on kuvattu opinnäytetyön rakenne. Opinnäytetyö koostuu viidestä pääluvusta: johdannosta, kahdesta teorialuvusta, tutkimusosiosta ja yhteenvedosta.

KUVIO 1. Opinnäytetyön rakenne.

Johdannossa käsitellään tutkimuksen taustaa, määritellään tutkimuksen tavoite, tutkimusongelma sekä rajataan aihe ja kerrotaan käytettävästä tutkimusmenetelmästä ja tiedonkeruumenetelmästä. Opinnäytetyön teoriaosa koostuu luvuista kaksi ja kolme. Luku kaksi käsittelee aikuiskoulutusta Suomessa ja luku kolme käsittelee tradenomitutkintoa monimuotokoulutuksena ja ammattikorkeakoulutusta. Luku neljä koostuu tutkimuksesta ja luku viisi tutkimuksen yhteenvedosta.

2 AIKUISKOULUTUS SUOMESSA

2.1 Aikuiskoulutuksen historiaa lyhyesti

Suomessa aikuiskoulutuksen perusta on vapaassa sivistystyössä ja erityisesti työväestön kouluttamisessa 1800-luvun lopulla. 1900-luvun alussa luotiin perusta ammatilliselle aikuiskoulutukselle työttömille järjestettävillä kursseilla. Aikuiskoulutuksen osalta varsinainen laajentumisen kausi koettiin 1970-luvulla. Silloinen komitealaitos merkitsi aikuiskoulutukselle tavoitteet, toimintamuodot sekä rakenteen vuosikymmeniksi eteenpäin ja seuraavan vuosikymmenen tehtäväksi tulikin suunnitelmien toimeenpano. 1980-luvulla aikuiskoulutuksen osalta tapahtuikin vaikuttava kasvu aikuiskoulutukseen osallistumisessa. (Suomen aikuiskoulutuspolitiikan teematutkinta 2002.) 1990-luvulla aikuiskoulutuksen osalta toimenpiteet painottuivat laman ja työttömyyden vaikutusten helpottamiseksi ja työvoimapolitiittisen koulutuksen osalta työttömien kouluttamiseen. 1990-luvun alkuvuosina uudistettiin mm. laki työvoimapolitiittisesta koulutuksesta ja laki ammatillisista aikuiskoulutuskeskuksista. Noin 1990-luvun puolessavälissä astui voimaan laki, joka koski ammattitutkintojärjestelmää. Lain lähtökohtina olivat mm. työelämän ja opetusalan yhteistyö, riippumattomuus siitä, millä tavalla osaaminen hankitaan sekä ammattitaidon osoittaminen näytöillä. Vuonna 2000 hallitus antoi koulutuspolitiittisen selonteon, jossa painopiste oli nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen hahmotte- lussa. Selonteko sisälsi myös merkittäviä linjauksia aikuiskoulutuksen osalta. (Opetusministeriö 2008.) Aikuiskoulutuksen historian merkittäviä toimijoita ovat alusta alkaen olleet mm. kunnat, työmarkkinajärjestöt ja YLE keskushallinnon ohella. (Suomen aikuiskoulutuspolitiikan teematutkinta 2002.)

2.2 Aikuiskoulutus

Suomessa on pitkä historia aikuiskoulutukseen osallistumisessa ja sen edistämisessä. Koulutus on myös hyvin suosittua ja osallistumisaste on kansainvälisessä vertailussa korkea. Aikuiskoulutuspolitiikan tavoitteena on varmistaa työvoiman saatavuus ja pätevyys, tarjota koulutusmahdollisuuksia koko aikuisväestölle ja vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja sosiaalista pääomaa. Tavoitteiden tulisi tukea yrityksiä työuran pidentämisessä, työllisyysasteen nostamisessa, tuottavuuden parantamisessa, toteuttaa elinikäisen oppimisen edellytyksiä ja parantaa monikulttuurisuutta. Koulutus käsittää tutkintoon johtavan opetuksen ja koulutuksen, vapaan sivistystyön koulutuksen, henkilöstön kehittämiseen liittyvän koulutuksen ja muut koulutukset, joita mm. työnantajat tarjoavat ja lisäksi koulutus sisältää työvoimakoulutusta, joka on suunnattu pääasiassa työttömille. (Finnish National Board of Education 2016.)

Aikuiskoulutuksella tarkoitetaan sellaista koulutusta, joka on järjestetty, organisoitu ja suunniteltu juuri aikuisia varten. Koulutukseen osallistuvia ovat kaikki ne henkilöt, jotka opiskelevat aikuisille tarkoitetuissa koulutuksissa, iästä riippumatta. Muu kuin aikuiskoulutus on pääasiassa nuorille tarkoitettua koulutusta. Nuorille tarkoitetuissa koulutuksissa ei yleensä ole ikärajoja, vaan niihin voivat hakeutua opiskelemaan myös aikuiset. (Opetusministeriön työryhmien muistio 2001, 8.) Aikuisena opiskelu on käsitteenä laajempi kuin aikuiskoulutus. Aikuisena on mahdollista opiskella sekä nuorille että aikuisille tarkoitettussa koulutuksessa. Opiskella voi myös itseohjautuvasti, esimerkiksi käyttämällä hyväksi koulutusorganisaatioiden ulkopuolisia oppimisympäristöjä, joita ovat muun muassa tietoverkot ja kirjastot. (Aikuiskoulutuksen vuosikirja 2009.)

Aikuisen opiskelua voidaan määritellä myös käyttäen apuna seuraavia käsitteillä: formaali-, nonformaali- ja informaali koulutus ja/tai oppiminen. Formaali koulutuksella tarkoitetaan sellaista koulutusta, joka johtaa tutkintoon ja jonka järjestää koulutusorganisaatio. Formaali koulutuksessa opiskellaan yleensä päätoimisesti. Myös nonformaali koulutus on organisoitua, mutta se ei ole tutkintoon johtavaa koulutusta. Edellä mainittua

koulutusta järjestetään oppilaitoksissa, sekä esimerkiksi työpaikoilla, kansalaisjärjestöissä ja harrastusryhmissä. Nonformaalia koulutusta ovat enimmäkseen esimerkiksi vapaan sivistystyön opinnot. Informaali oppiminen tarkoittaa puolestaan koulutusorganisaatioiden ulkopuolella tapahtuvaa itseohjautuvaa oppimista. Itseopiskelu voi olla tietoista ja tavoitteellista tai sitten se voi olla satunnaisesti tapahtuvaa oppimista toisen toiminnan ohessa. (Aikuiskoulutuksen vuosikirja 2009.)

Koulutuspoliittisen ajattelun taustalla on ollut hallitsevana käsitteenä viimeisen vuosikymmenen ajan elinikäisen oppimisen periaate. Elinikäisen oppimisen käsitteen ohella on alettu käyttämään käsitettä elämänlaajuisesta oppimisesta 2000-luvulta lähtien. Elämänlaajuisen oppimisen käsite sisältää ihmisen oppimisen kaikkina ikäkausina ja kaikissa ympäristöissä. Tämän käsitteen mukaan on formaalin koulutuksen ohella tunnustettava myös nonformaalin ja informaalin oppimisen merkitys. (Aikuiskoulutuksen vuosikirja 2009.)

Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan aikuiskoulutuspolitiikan tehtävänä on kannustaa kansalaisia elinikäiseen oppimiseen, huolehtia työvoiman saatavuudesta, vastata tulevaisuuden työelämän osaamistarpeisiin, huolehtia aikuisväestön koulutus- ja sivistysmahdollisuuksista sekä vahvistaa yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta. Aikuiskoulutuspolitiikan tarkoituksena on tukea tavoitteita työurien pidentämisessä, työllisyysasteen nostamisessa, tuottavuuden parantamisessa, monikulttuurisuuden vahvistamisessa sekä elinikäisen oppimisen edellytysten toteuttamisessa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016a.)

2.3 Aikuiskoulutusjärjestelmä

Aikuiskoulutusta järjestetään Suomessa kaikilla koulutusjärjestelmän tasoilla ja sadoissa eri oppilaitoksissa. Osa näistä oppilaitoksista on erikoistunut aikuiskoulutukseen (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016d).

Aikuiskoulutusta järjestetään:

- aikuislukiossa ja perusopetuksessa
- ammatillisissa oppilaitoksissa ja ammatillisissa aikuiskoulutuskeskuksissa
- ammatillisissa ja valtakunnallisissa erikoisoppilaitoksissa
- ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa.

Näiden lisäksi opintoja järjestetään vapaan sivistystyö oppilaitoksissa:

- kansalaisopistoissa ja työväenopistoissa
- kansanopistoissa
- kesäyliopistoissa
- opintokeskuksissa
- liikunnan koulutuskeskuksissa

(Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016b.)

Aikuiskoulutusta on mahdollista kuvata eri näkökulmista. Koulutus voidaan jakaa toimintamuotojen mukaan yleissivistävään aikuiskoulutukseen ja ammatilliseen aikuiskoulutukseen. Edellä mainituissa molemmissa toimintamuodoissa koulutus voi olla tutkintoon johtavaa tai ei tutkintoon johtavaa koulutusta. Ammatillisella aikuiskoulutuksella on tarkoituksena pitää yllä ja kohottaa aikuisväestön ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja edistää työllisyyttä. Yleissivistävällä aikuiskoulutuksella puolestaan on tavoitteena palvella aikuisväestön sivistystarvetta sekä tarjota mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. (Aikuiskoulutuksen vuosikirja 2009.)

Työpaikoilla järjestetään aikuiskoulutusta työnantajan toimesta. Koulutus voi olla henkilöstökoulutusta tai työnantajan muulla tavoin organisoimaa valmennusta. Kielitutkinnoilla on mahdollista osoittaa eri tavoin hankittu kielen osaaminen. Työvoimakoulutus puolestaan on koulutusta, joka on tarkoitettu työttömille ja työttömyyden uhkaamille 20 vuotta täyttäneille henkilöille. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016b.)

TAULUKKO 1. Aikuiskoulutusjärjestelmän koulutusmuodot. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016b.)

Instituutiopohjainen määrittely: erityisesti aikuisille tarkoitettu koulutus	Opiskelijan ominaisuuksiin pohjautuva määrittely: muu koulutus, johon myös aikuiset osallistuvat
<ul style="list-style-type: none"> • aikuisille tarkoitettu lukio-koulutus • näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus • ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus • ammattikorkeakoulujen aikuiskoulutuksena suoritettava ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus, ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus, ammattikorkeakoulujen erikoistumisopinnot ja avoin ammattikorkeakoulu • yliopistojen muuntokoulutus ja maisteriohjelmat, avoin yliopisto sekä yliopistojen täydennyskoulutus • vapaa sivistystyö 	<ul style="list-style-type: none"> • nuorille tarkoitettu lukiokoulutus • opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus • nuorille tarkoitettu ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus • alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon johtava yliopistokoulutus

Opetus- ja kulttuuriministeriön sivuilla olevassa aikuiskoulutusjärjestelmää kuvaavassa taulukossa aikuisten koulutusmuodot on jaettu kahteen kategoriaan. Taulukon vasemmassa sarakkeessa olevat opiskelijat, ovat kaikki aikuisopiskelijoita iästä riippumatta. Taulukon oikeassa sarakkeessa olevat opiskelijat ovat aikuisopiskelijoita, mikäli ovat täyttäneet 25 vuotta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016c.)

2.4 Miksi opiskella aikuisena

Aikuisopiskelu on Suomessa suosittu opiskelumuoto. Erityisesti aikuisia varten järjestettyyn aikuiskoulutukseen osallistui Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2012 noin 1,7 miljoonaa henkeä. Aikuisena opiskeluun on useita syitä, mutta suurimmat syyt opiskeluun ovat mm. itsensä kehittäminen, ammattitaidon ylläpitäminen ja paremmat ansiotulot 18–64-vuotiaiden keskuudessa. Nämä tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen aikuiskoulututkimuksista. Aikuisopiskelijalla on mahdollisuus päivittää osaamistaan eri oppilaitoksissa kaikilla koulutusasteilla. Mahdollisia syitä aikuisiällä opiskeluun on listattu alla olevaan luetteloon:

- ammattitaidon ylläpitäminen ja sen parantaminen
- itsensä kehittäminen
- paremmat ansiotulot
- työttömyys tai työttömyyden uhka
- työuralla eteneminen
- vakituisen työpaikan saaminen
- muodollinen pätevyys
- arvostus
- yleissivistys
- uusi harrastus
- uudet ystävät
- muutkin opiskelevat.

(Aikuis-koulutus.fi 2016.)

Aikuisena opiskelu on erilaista kuin nuorena opiskelu. Monilla aikuisopiskelijoilla on jo yleensä paljon työkokemusta ja elämäkokemusta, joita voi hyödyntää opinnoissa ja opiskelussa. Aikaisemmat opintosuoritukset voidaan usein hyväksilukea ja esimerkiksi osaksi tutkintoa voidaan hyväksyä opiskelemalla, työssä tai vapaa-ajalla hankittu aikaisempi osaaminen. Hyväksiluvut puolestaan lyhentävät opiskeluaikaa ja nopeuttavat valmistumista. Aikuisten opiskelumahdollisuuksia pyritään parantamaan koko ajan edistämällä eri opiskelumuotoja. (Opintopolku.fi 2016b.) Aikuisopiskelussa

opiskelumuodot voivat olla esimerkiksi lähiopiskelua, etäopiskelua, verkko-opiskelua, itseopiskelua ja monimuoto-opiskelua. (Aikuis-koulutus.fi 2016.)

Aikuisena koulutukseen hakeutuminen vaatii oma-aloitteisuutta, tarkkuutta ja hakuaikoihin perehtymistä, sillä eri koulutuksiin haetaan eri tavoin ja eri aikoina. Tarvittaessa opintojen rahoitus kannattaa selvittää hyvissä ajoin ennen opiskelun aloittamista, sillä tuen saaminen riippuu opiskelijan elämäntilanteesta. Opiskelijan arjessa vaaditaan kurinalaisuutta ja aikaa on usein rajallisesti, joten opiskeluohjelmaa suunniteltaessa kannattaa miettiä pystyykö opintoja suorittamaan toivotussa ajassa. On tärkeää myös miettiä, kuinka paljon opintoihin pystyy käyttämään aikaa, sillä työn, perheen ja opiskelun yhdistäminen vaatii organisointia. Opinnoissa tarvitaan sinnikkyyttä ja motivaatiota. Liian tiukka tahti opinnoissa, varsinkin alussa voi aiheuttaa ongelmia esimerkiksi etenemisen kanssa. Aikuisopiskelu on pitkälti toisilta opiskelijoilta oppimista ja samalla myös antoisaa, sillä muilta opiskelijoilta saa hyviä ja arvokkaita vinkkejä sekä tukea ja kokemusta, joita opiskelijoille on kertynyt aikaisemmista opinnoista ja työstä. (Opintopolku.fi 2016b.)

2.5 Koulutus ja tutkinnot

Aikuisille järjestettävää oppilaitosten tarjoamaa koulutusta toteutetaan kaikilla koulutusjärjestelmän asteilla. Koulutus voi olla tutkintoon johtavaa koulutusta tai vapaatavoitteista eli omaehtoista koulutusta. Aikuisten koulutukseen osallistumisesta on pyritty tekemään sellaista, jotta olisi mahdollista opiskella myös työn ohessa. Opiskelu on ensisijaisesti monimuoto-koulutusta, jossa opiskelu jaksottuu eri tavalla kuin päiväopinnoissa, sillä opetusta on lähiopetuksena ja etäopetuksena. Lähiopetus toteutetaan tavallisesti iltaisin ja viikonloppuisin tai opintojaksoja toteutetaan työn ohessa tai työn lomassa. Opintoja on myös mahdollista suorittaa osin tai kokonaan verkko-opintoina. Aikuiskoulutus, joka on tutkintotavoitteista, johtaa samoihin tutkintoihin kuin vastaavissa nuorten koulutuksissakin.

Tutkintotavoitteista koulutusta järjestetään aikuisille peruskoulun suorittamisesta aina korkeakoulututkintoihin. Lisäksi osa oppilaitoksista on erikoistunut vain aikuiskoulutukseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016d.)

Peruskouluopinnot ja lukiokoulutus

Aikuisena on mahdollista suorittaa perusopetuksen oppimäärä tai sen osa, joko aikuislukiossa tai sellaisessa kansanopistossa tai kansalaisopistossa, jolla on lupa tarjota perusopetusta aikuisille. Perusopetuksessa opiskelu on joko tutkintotavoitteista tai aineopiskelua (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016e.) Perusopetuksen voi suorittaa loppuun tai täydentää vanhoja opintoja. Aikuisten perusopetus on avointa kaikille ja se kattaa peruskoulun 7-9 luokkien eli entisen yläasteen oppimäärän. Joissakin oppilaitoksissa on mahdollista suorittaa myös perusopetukseen kuuluvia alkuvaiheen opintoja. Koko peruskoulun oppimäärän voi suorittaa myös tenttimällä. (Opintopolku.fi 2016c.)

Aikuisille tarkoitettua lukiokoulutusta järjestetään useimmiten aikuislukioissa tai lukioden aikuislinjoilla. Opintoja on mahdollista suorittaa myös yksityisopiskelijana etälukiossa sekä joissakin kansanopistoissa. Aikuisena voi suorittaa ylioppilastutkinnon, lukion oppimäärän, yksittäisen oppiaineen, korottaa aikaisempia arvosanoja tai suorittaa loppuun kesken jääneet lukio-opinnot. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016e.) Peruskoulun opintojen suorittamista varten aikuislukioihin ja kansanopistoihin haetaan suoraan oppilaitokseen. Myös aikuisten lukio-opintoihin haetaan suoraan oppilaitokseen. (Opintopolku.fi 2016c.)

Ammatillinen koulutus

Aikuisille tarkoitettuja ammatillisia tutkintoja voi suorittaa töiden ohella. Koulutukset ja tutkinnot ovat suunniteltu työelämän vaatimusten mukaan, aikuisille sopiviksi. Aikuisten ammatilliset tutkinnot suoritetaan tavallisesti näyttötutkintona. Aikaisempi koulutus sekä työssä ja esimerkiksi harrastuksissa hankittu osaaminen otetaan huomioon tutkinnon suorittamisessa. Lähiopetusta voi olla päivisin, iltaisin ja viikonloppuisin. Aikuisten ammatillista

koulutusta ovat ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Ammatillista koulutusta aikuisille järjestetään myös oppisopimus-, työvoima- ja henkilöstökoulutuksena. Opiskelu on mahdollista myös verkossa. (Opintopolku.fi 2016d.)

Ammatilliseen aikuiskoulutukseen kuuluvia opintoja voi hakea Opintopolku.fi verkkosivun hakukoneen avulla eri tavoilla: ohjaavan haun avulla, koulutuksien selailu aiheen mukaan tai sanahauulla. Ammatillisten aikuiskoulutuksien koulutuskuvauksista löytyy tarkempaa tietoa koulutuksista, koulutusten toteutuksista ja hakemisesta. Tietoa löytyy hakuajoista, pääsyvaatimuksista sekä valintamenettelystä. Koulutuskuvauksista pääsee siirtymään hakulomakkeen täyttöön, oppilaitoksen sivuille. Jokaiseen koulutukseen täytetään erikseen oma hakulomake. (Opintopolku.fi 2016e.)

Näyttötutkinto

Aikuisten ammatillisia tutkintoja voi suorittaa näyttötutkintona käytännön töissä tai esimerkiksi omalla työpaikalla. Näyttötutkinto on joustava tutkinnon suorittamistapa, joka on suunnattu erityisesti aikuisille. Tutkinnon suorittamisesta ja koulutuksesta tehdään henkilökohtainen suunnitelma osaamisen perusteella. Näyttötutkinnoissa olennaista on se, että hallitsee tutkinnon perusteissa esitetyt ammattitaitovaatimukset. Näyttötutkintona on mahdollista suorittaa ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Näyttötutkintona osoitetaan työelämän vaatima ammattitaito, jonka on voinut hankkia esimerkiksi koulutuksessa, työelämässä tai harrastuksissa. Näyttötutkinto suoritetaan usein valmistavan koulutuksen yhteydessä ja tämän voi tehdä myös työn ohessa. Ammattitaidon voi osoittaa tutkintotilaisuuksissa ilman valmistavaa koulutusta, jos hallitsee ammatin jo entuudestaan. Näyttötutkinnot ovat avoimia kaikille. Koulutuksen järjestäjät päättävät valintaperusteista, eikä koulutukseen haettaessa ole muodollisia ikä-, työkokemus- tai koulutusvaatimuksia. Osaamista arvioidaan aidoissa työtilanteissa, koulutettujen arvioijien toimesta. Arvioijat edustavat työntajaa, työntekijää ja opetusala. (Opintopolku.fi 2016f.)

Korkeakouluopinnot

Aikuisille järjestetään korkeakouluopetusta ammattikorkeakouluissa sekä yliopistoissa. Yliopistoissa aikuiset voivat opiskella yliopistotutkintoon johtavassa koulutuksessa, erikoistumiskoulutuksessa, täydennyskoulutuksessa sekä avoimen yliopiston opetuksessa. Ammattikorkeakouluissa aikuiset voivat opiskella ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa, suorittaa erikoistumiskoulutusta, osallistua täydennyskoulutukseen tai avoimen ammattikorkeakoulun opetukseen. Aikuisopiskelijoista suurella osalla on aikaisempaa koulutuksena opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinto, joka päivitetään ammattikorkeakoulututkinnoksi. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen voi hakea suorittamaan ylempää ammattikorkeakoulututkintoa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016f.)

Ammattikorkeakoulujen tutkintoon johtaviin koulutuksiin haetaan yleensä yhteishaussa. Myös erillishaku on käytössä joihinkin koulutuksiin. Yliopistotutkintoon johtaviin koulutuksiin haetaan yhteishaun kautta. Yhteishaussa haetaan yhdellä kertaa kaikkiin yliopistoihin. Erillishaussa haetaan suoraan yhteen yliopiston koulutukseen. Useilla aloilla on tarjolla maisteriohjelmia, jotka on räätälöity työelämän tarpeita varten sekä muuntokoulutusta, joihin haetaan erillisvalinnassa. Yliopistoissa voi suorittaa tieteellisiä jatko-opintoja, joita ovat lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot. (Opintopolku.fi 2016g.)

Kielitutkinnot

Yleiset kielitutkinnot ovat kielitaitotutkintoja, jotka ovat suunnattu aikuisille. Tutkinnot mittaavat käytännön kielitaitoa sellaisissa tilanteissa, joissa joudutaan puhumaan, kuuntelemaan, kirjoittamaan tai lukemaan vierasta kieltä. Yleisen kielitutkinnon voi suorittaa yhdeksässä kielessä. Tutkintoja järjestetään 1-4 vuodessa, tasosta ja kielestä riippuen, valtakunnallisina

tutkintopäivinä. Tutkinnon voi suorittaa eri puolilla Suomea, 60 aikuisoppilaitoksessa. Tutkintoihin voi osallistua riippumatta siitä, miten ja missä kielitaidon on hankkinut. (Opintopolku.fi 2016h.)

Valtionhallinnon kielitutkinnolla voi osoittaa valtion ja muun julkishallinnon työtehtävissä vaadittavaa suomen tai ruotsin kielen taitoa. Kielitaito on mahdollista osoittaa myös opintojen yhteydessä. Valtionhallinnon kielitutkinnon voi suorittaa kolmella eri tasolla, jotka ovat: tyydyttävä, hyvä ja erinomainen. Eritasoiset tutkinnot suoritetaan eri tahoille. Vuodesta 2003 lähtien sekä yleisen kielitutkinnon että valtionhallinnon kielitutkinnon todistuksilla on voinut osoittaa myös Suomen kansalaisuuden saamiseksi edellytettävää suomen ja ruotsin kielen taitoa. Sekä yleinen kielitutkinto että valtionhallinnon kielitutkinto ovat maksullisia. (Opintopolku.fi 2016i.)

Oppisopimuskoulutus

Oppisopimuskoulutuksessa opinnot järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja opintoja täydennetään tietopuolisilla opinnoilla. Oppisopimuskoulutuksessa voi suorittaa ammatillisia perustutkintoja, lisäksi koulutus voi olla näyttötutkintona suoritettaviin ammatillisiin perustutkintoihin, ammattitutkintoihin ja erikoisammattitutkintoihin valmistavaa koulutusta. Oppisopimuskoulutuksena on mahdollista suorittaa myös ei-tutkintotavoitteista lisäkoulutusta. Oppisopimuskoulutus edellyttää soveltuvaa työpaikkaa. Työpaikalla koulutuksesta pitää huolta työpaikkaohjaaja ja tietopuolisesta koulutuksesta vastaavat ammatilliset oppilaitokset ja aikuis-koulutuskeskukset. Oppisopimusopiskelijalle työnantaja maksaa työehtosopimuksen mukaista palkkaa työpaikalla tapahtuvan koulutuksen ajalta ja tietopuolisen koulutuksen ajalta opiskelijan on mahdollista saada erilaisia opintososiaalisia etuja. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016g.)

Oppisopimuskoulutus perustuu työnantajan ja vähintään 15 – vuotiaan opiskelijan väliseen määräaikaiseen työsopimukseen. Oppisopimukseen liitetään henkilökohtainen opiskeluohjelma. Opiskeluohjelma laaditaan Opetushallituksen vahvistamien opetussuunnitelman tai näyttötutkinnon

perusteiden pohjalta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016g.) Päijät-Hämeen alueella oppisopimuskoulutuksia järjestää mm. Koulutuskeskus Salpaus (Koulutuskeskus Salpaus 2016).

Työvoimakoulutus

Työvoimakoulutus on tarkoitettu työkäisille. Koulutukseen on mahdollista päästä, jos on työtön tai on vaarassa jäädä työttömäksi. Työvoimakoulutuksen tavoitteena on työmarkkinoilla pysymisen parantaminen tai sinnetakaisin pääseminen. Koulutukseen hakijat valitaan työ- ja elinkeinotoimistojen toimesta. Koulutus on pääasiassa ammatillista koulutusta tai ammatillista lisäkoulutusta. Työvoimakoulutus on myös useimmiten täydennyskoulutusta aikaisemmalle ammattitaidolle. Työvoimakoulutus voidaan liittää myös osaksi muita työllistämistoimenpiteitä, esimerkiksi tukityöllistämistä tai kuntoutusta. Koulutuksessa on myös mahdollista suorittaa loppuun kesken jääneet korkeakouluopinnot. Työvoimakoulutukseen haetaan TE-toimiston kautta. Työvoimakoulutus on maksutonta. (Opintopolku.fi 2016j.)

Henkilöstökoulutus

Henkilöstökoulutus tarkoittaa yleensä sellaista koulutusta, jonka työnantaja kustantaa. Koulutukseen osallistumisen ajalta työnantaja maksaa palkkaa tai korvaa koulutukseen osallistumisen ajalta menetetyt vapaaajan rahallisenä korvauksena tai vapaana. Henkilöstökoulutukset perustuvat pääsääntöisesti työtehtävien vaatimuksille. Henkilöstökoulutukset ovat perinteisesti lyhytkestoisia täydennyskoulutuksia työpaikoilla tai oppilaitoksissa. Ne voivat olla kuitenkin myös tutkintoon johtavia koulutuksia. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016h.)

Vapaa sivistystyö

Oppilaitokset, jotka tarjoavat vapaan sivistystyön opintoja ovat: kansanopistot ja kansalaisopistot, kesäyliopistot, liikunnan koulutuskeskukset (urheiluoipisto) ja opintokeskukset. Vapaan sivistystyön opinnot ovat sellaisia

opintoja, jotka ovat yleissivistäviä, harrastetavoitteisia ja yhteiskunnallisia. Opiskelu voi olla iltaopiskelua, kokopäiväisiä lyhyt- ja pitkäkestoisia kursseja, etäopiskelua tai intensiivikursseja. Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää sellaista koulutusta, joka tukee yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta, noudattaen elinikäisen oppimisen periaatetta. Keskeistä vapaassa sivistystyössä on se, että koulutukseen hakeutuminen on avointa kaikille, koulutus ei ole tutkintotavoitteista eikä koulutuksen sisältöjä säädellä lainsäädännöllä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016i.)

2.6 Aikuiskoulutuksen tukimuodot

Aikuisopiskelijat joutuvat usein keskeyttämään työnsä opintojen ajaksi ja tarvitsevat rahallista tukea opintoihin. Aikuisopiskelijoille on olemassa erilaisia vaihtoehtoja opintojen rahoittamiseen. Aikuisopiskelijalla on mahdollisuus erilaisiin tukimuotoihin, riippuen siitä onko opiskelija opintoja aloittaessa työssä vai työtön.

Opintovapaa ja vuorotteluvapaa

Vakituisesta työsuhteesta, joka on toistaiseksi voimassa, on mahdollisuus jäädä opintovapaalle, vuorotteluvapaalle tai siirtyä osa-aikatyöhön. Em. vapaamuotoihin opiskelija tarvitsee työnantajan suostumuksen. Opintovapaalle voi jäädä tietyissä tilanteissa ja opintovapaan pituus riippuu siitä ajasta, kuinka kauan on ollut töissä. Lyhyin aika opintovapaalle on 1 päivä ja pisin 2 vuotta. Opintovapaan voi pitää kerralla tai jakaa sen useampaan osaan. Työnantajalla on kuitenkin oikeus lykätä opintovapaan alkamista puolella vuodella. (Infopankki.fi 2016.)

Työnantajalta voi selvittää onko oikeutta jäädä vuorotteluvapaalle. Vuorotteluvapaan aikana ollaan vähintään 100 päivää ja korkeintaan 180 päivää pois töistä. Vuorotteluvapaan aikana voi saada vuorottelukorvausta. Em. tukia voi hakea Kelasta ja lisätietoa vuorottelu- ja opintovapaasta on saatavissa työ- ja elinkeinoministeriön sivuilta. (Infopankki.fi 2016.)

Aikuiskoulutustuki

Aikuiskoulutustukea voi saada opintoihin tietyin edellytyksin. Aikuiskoulutustuen saamisen edellytykset ovat seuraavat: vähintään 8 vuotta työelämässä työntekijänä tai yrittäjänä, nykyinen työsuhde tai päätoiminen yritystoiminta on kestänyt vähintään vuoden, työstä tulee olla palkattomalla opintovapaalla vähintään 2 kuukautta ja opintoihin ei saa saada muuta tukea. Aikuiskoulutustukea haetaan Koulutusrahastosta. (Kela 2016a.) Soviteltua aikuiskoulutustukea voi saada, jos opintovapaajakso kestää alle 2 kuukautta tai opiskelu on osa-aikaista. Soviteltua aikuiskoulutustukea haetaan Koulutusrahastolta. (Kela 2016a.)

Aikuiskoulutustuen etuusehtoihin on tulossa muutoksia. Koulutusrahaston sivuilla on ilmoitus aikuiskoulutustuen etuusehtoihin tulevista muutoksista vuonna 2017. Koulutusrahastolla ei kuitenkaan vielä ole tiedossa etuusehtojen muutosten sisällöstä ja lakimuutosten voimaantuloajankohdasta. (Koulutusrahasto 2016.)

Aikuiskoulutustuen lainatakaus

Kelasta voi saada lainatakauksen, jos saa aikuiskoulutustukea yhtäjaksoisesti vähintään 8 viikkoa. Lainatakauksen voi saada niiltä kuukausilta, joissa on vähintään 18 aikuiskoulutustukijaksoon kuuluvaa kalenteripäivää. Aikuiskoulutukseen myönnettävään lainatakaukseen on samat ehdot kuin opintotuen lainatakauksessa. Lainatakauksen määrät ja tarkemmat ehdot löytyvät Kelan sivuilta. (Kela 2016b.)

Opintotuki

Aikuiskoulutustuen sijasta voi opiskelija rahoittaa opintonsa opintotuella. Opintotukeen kuuluvat: opintoraha, asumislisä ja opintolainan valtiontakaus. Opintotuen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat: oppilaitokseen hyväksyminen, opiskelun tulee olla päätoimista, opintojen tulee edistyä ja hakijan taloudellinen tilanne täyttää opintotuen hakukriteerit. (Kela 2015a.)

Vuorottelukorvaus

Kokoaikatyössä oleva voi sopia työnantajansa kanssa vuorotteluvapaasta. Vuorotteluvapaan kesto voi olla vähintään 100 päivää tai enintään 180 kalenteripäivää. Työnantaja palkkaa vuorotteluvapaan ajaksi sijaisen, joka on työtön työnhakija. Työttömyyskassan jäsen hakee vuorottelukorvauksen omasta työttömyyskassasta ja työttömyyskassaan kuulumaton tuen hakija hakee vuorottelukorvausta Kelalta. Vuorottelukorvaukseen on oikeutettu vähintään 20 vuotta työssä ennen vuorotteluvapaan alkamista ollut sekä saman työnantajan palveluksessa vähintään 13 kuukautta yhtäjaksoisesti ollut henkilö. Tarkemmat ehdot ja tiedot löytyvät Kelan sivuilta. (Kela 2015b.)

Työvoimakoulutus tai omaehtoinen opiskelu

Työvoimapoliittinen aikuiskoulutus on opiskeluajalta maksutonta työhallinnon rahoittamaa koulutusta. Koulutuksen kohderyhmänä ovat 20 vuotta täyttäneet työttömät työnhakijat tai työttömyys uhan alla olevat henkilöt. (Kela 2013.)

Työttömänä voi opiskella myös omaehtoisia opintoja, tietyin edellytyksin. Työ- ja elinkeinotoimisto arvioi, ovatko opinnot sellaisia, että ne täyttävät omaehtoisen opiskelun kriteerit. Työttömyysturvaa voi saada omaehtoiseen opiskeluun, jos hakija on työtön työnhakija työ- ja elinkeinotoimistossa, opinnot ovat päätoimisia ja hakija on 25-vuotias opintojen alkaessa. Koulutustarve on todettu ja siitä on sovittu työllistymissuunnitelmassa työ- ja elinkeinotoimistossa. Työ- ja elinkeinotoimisto seuraa opintojen etenemistä ja tukea mahdollista saada enintään 24 kuukautta yhtä opintoja muodostamaan kokonaisuutta kohti. (Kela 2013.)

2.7 Aikuiskoulutustutkimus

Tilastokeskuksessa on tehty aikuiskoulutustutkimuksia vuodesta 1980 alkaen, noin viiden vuoden välein. Vuodesta 2006 lähtien aikuiskoulutustutkimus on toteutettu osana Euroopan unionin tilastoviraston Eurostatin

Adult Education Survey-projektia, johon on kerätty tiedot noin 30 Euroopan maassa. Suomessa aikuiskoulutustutkimus on tehty Tilastokeskuksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteishankkeena. (Tilastokeskus 2015.)

Aikuiskoulutustutkimuksissa on selvitetty mm. aikuisten osallistumista koulutukseen sekä oppimista ja osaamista. Lisäksi tutkimuksista on saatu tietoa aikuisten opiskelumielihiteistä ja opiskelukäsityksistä, koulutushalukkuudesta ja koulutustarpeesta sekä koulutukseen osallistumisen esteistä ja ehdoista. Tutkimus antaa lisäksi tietoa aikuisten osallistumisesta yleisivistävään ja ammatilliseen aikuiskoulutukseen sekä muutoksista, joita on tapahtunut esimerkiksi koulutukseen osallistumisen suhteen. Aikuiskoulutustutkimusten kohdejoukkona on ollut Suomessa asuva aikuisväestö, johon luetaan kaikki Suomessa pysyvästi asuvat 18–64-vuotiaat henkilöt. (Tilastokeskus 2015.)

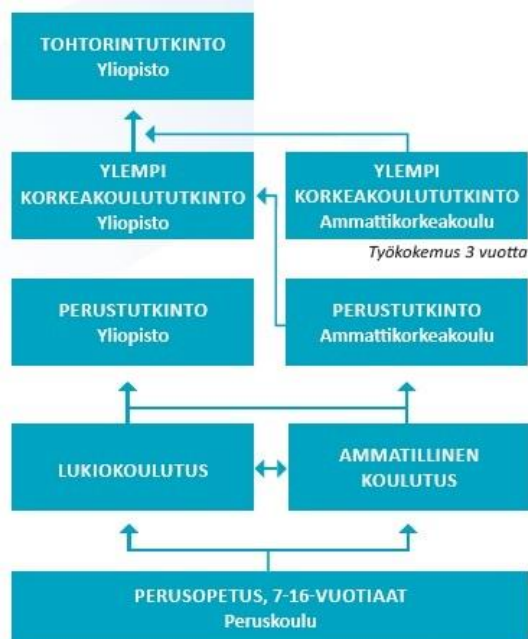
Viimeisin aikuiskoulutustutkimus, joka on tehty vuonna 2012, on kuudes Tilastokeskuksen tutkimus, joka kartoittaa aikuiskoulutukseen osallistumista Suomessa asuvan aikuisväestön osalta. Vuoden 2012 tutkimus on toteutettu Tilastokeskuksen, opetus- ja kulttuuriministeriön ja Euroopan unionin tilastoviraston Eurostatin yhteishankkeena. Seuraavan tutkimuksen tiedot kerätään vuonna 2017. (Tilastokeskus 2015.)

Vuonna 2012 tehdyn aikuiskoulutustutkimuksen mukaan, joka toinen 18–64-vuotias osallistui aikuiskoulutukseen, mikä tarkoittaa yli 1,7 miljoonaa henkeä. Aikuiskoulutuksesta suurin osa oli ammatillista koulutusta. Koulutukseen oli osallistuttu vastaajien oman arvion mukaan ammattiin tai työhön liittyvien syiden takia. Em. koulutukseen oli osallistunut reilut 1,3 miljoonaa työssä käyvistä ja työttömistä. Suurin osa ammattiin liittyvästä koulutuksesta oli ns. henkilöstökoulutusta. Kaikista palkansaajista määrältään tämä oli noin 1,1 miljoonaa. Seuraavaksi eniten osallistuttiin aikuiskoulutukseen joka ei liittynyt työhön vaan oli yleisivistävää tai harrastuksiin liittyvää koulutusta. (Tilastokeskus 2013.)

3 TRADENOMITUTKINTO MONIMUOTOKOULUTUKSENA

3.1 Koulutusjärjestelmä Suomessa

Suomessa korkeakoulujärjestelmä muodostuu yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Yliopistoissa voi suorittaa sekä alempia että ylempiä korkeakoulututkintoja ja tieteellisiä jatkotutkintoja, joita ovat lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot. Yliopistoissa opetuksessa painottuu tieteellinen tutkiminen ja siihen perustuva opetus. Ammattikorkeakoulut (AMK) tarjoavat käytännönläheistä ja työelämän tarpeisiin vastaavaa koulutusta. Ammattikorkeakoulussa voi suorittaa ammattikorkeakoulututkinnon sekä ylempään ammattikorkeakoulututkintoon. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon edellytyksenä on ammattikorkeakoulututkinto tai muu soveltuva tutkinto sekä vähintään kolmen vuoden työkokemus aiemman tutkinnon suorittamisen jälkeen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016j.) Kuviossa 2 on kuvattu Suomen koulutusjärjestelmä (Arene 2016).

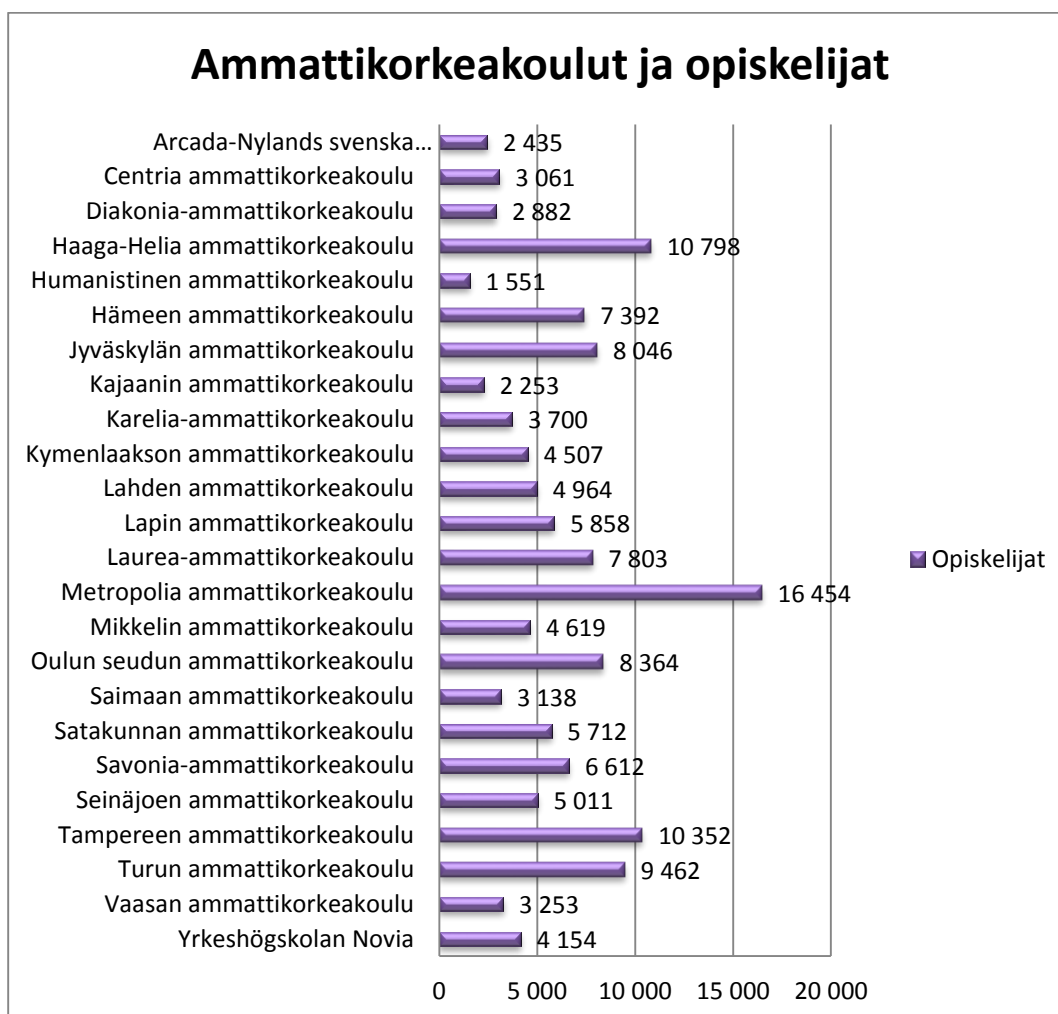
KUVIO 2. Suomen koulutusjärjestelmä. (Arene 2016.)

Ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin haetaan samalla hakulomakkeella korkeakoulujen yhteishaussa. Korkeakoulujen yhteishaku toteutetaan Opintopolku-palvelussa ja palveluun on koottu hakuja koskeva koulutus

tiedotus. Yhteishaussa on mukana lähtökohtaisesti kaikki tutkintoon johtava korkeakoulutus. Korkeakouluilla on kuitenkin oikeus järjestää osaan koulutuksistaan erillishakuja. Yhteishaku järjestetään kaksi kertaa vuodessa keväällä ja syksyllä. (Opetushallitus 2016.)

3.2 Ammattikorkeakoulujärjestelmä

Suomessa on 26 ammattikorkeakoulua, jotka toimivat yhteensä noin 70 eri paikkakunnalla (Arene 2016). Opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuudessa toimii 24 ammattikorkeakoulua, jotka ovat osakeyhtiömuotoisia. Näiden lisäksi Ahvenanmaalla toimii Högskolan på Åland sekä sisäasiainministeriön alaisuudessa Poliisiammattikorkeakoulu. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016k.) Kuviossa 3 on opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuudessa toimivat ammattikorkeakoulut ja niiden opiskelijamäärät vuonna 2015.

KUVIO 3. Ammattikorkeakoulut ja niiden opiskelijamäärät. (Opetushallinnon tilastopalvelu 2016.)

Ammattikorkeakoulut ovat pääosin monialaisia ja alueellisia korkeakouluja, joiden toiminnassa painottuu yhteys työelämään ja alueelliseen kehittämiseen. Ammattikorkeakouluissa suoritettavat tutkinnot ovat ammatillisesti painottuvia korkeakoulututkintoja. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämän ja työelämän kehittämisen vaatimukseen, tutkimukseen ja taiteellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta, ammatillisiin asiantuntijatehtäviin. Ammattikorkeakoulut tekevät soveltavaa tutkimustyötä ja kehitystyötä, joka palvelee opetusta sekä tukee alueen elinkeinoja, kehitystä ja työelämää. Ammattikorkeakoulut antavat ja kehittävät aikuiskoulutusta työelämäosaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Korkeakoulujärjestelmää kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä ja alueellisiin tarpeisiin vastaavana kokonaisuutena. Ammattikorkeakoulut ja yliopistot kehittävät yhteistyössä maakuntakorkeakoulutoimintaa, joka vastaa alueellisiin koulutustarpeisiin. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016l)

Haku ammattikorkeakouluun

Ammattikorkeakouluihin haetaan korkeakoulujen yhteishaussa, joka järjestetään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Ammattikorkeakouluihin on olemassa myös erillishaku. Tämä koskee esimerkiksi vieraskielisiä koulutusohjelmia, aikuisille tarkoitettuja koulutusohjelmia sekä Poliisiammattikorkeakoulua. Tarkempaa tietoa pääsyvaatimuksista sekä valintaperusteista ammattikorkeakouluihin on saatavissa mm. opintopolku.fi palvelusta sekä ammattikorkeakoulujen omilta sivuilta. Useimmilla koulutusaloilla on käytössä valintakoe. (Arene 2016.) Ammattikorkeakoulut päättävät opiskelijavalinnan perusteista, valintakokeen järjestämisestä sekä opiskelijavalinnasta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016l.) Ammattikorkeakoululakiin on kirjoitettu hakukelpoisuudesta ammattikorkeakouluun. Opintoihin, jotka johtavat ammattikorkeakoulututkintoon voi hakea, jos on suorittanut:

- lukion oppimäärä ja/tai ylioppilastutkinto

- International Baccalaureate-tutkinnon
- Eurooppalaisen ylioppilastutkinnon
- Reifeprüfung-tutkinnon
- ammatillisen perustutkinnon, joka on 120 opintoviikon laajuinen tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot
- ammatillisen perustutkinnon näyttötutkintona
- ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon tai niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon
- ulkomaisen koulutuksen, joka antaa asianomaisessa maassa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin. (Opintopolku.fi 2016k.)

Ammattikorkeakoulujen koulutusalat

Ammattikorkeakouluopintoja järjestetään 8 alalla, joita ovat:

- humanistinen ja kasvatusala
- kulttuuriala
- luonnonvara-ala
- luonnontiede
- matkailu-, ravitsemis- ja talousala
- sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
- tekniikan ja liikenteen ala
- turvallisuusala
- yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala (Opintopolku.fi 2016l).

Ammattikorkeakoulut voivat päättää itsenäisesti koulutustensa opetussuunnitelmista. Eri ammattikorkeakouluissa samannimisissä koulutuksen sisällöissä voi olla erilaisia suuntautumisvaihtoehtoja. (Opintopolku.fi 2016l.)

Ammattikorkeakouluopinnot

Ammattikorkeakouluissa järjestetään:

- nuoriso- ja aikuiskoulutusta, joka johtaa ammattikorkeakoulututkintoon
- koulutusta, joka johtaa ylempään ammattikorkeakoulututkintoon
- erikoistumiskoulutusta
- avoimen ammattikorkeakoulun opetusta
- täydennyskoulutusta
- ammatillista opettajankoulutusta, jota järjestetään viidessä ammattikorkeakoulussa: Haaga-Helia amk, Hämeen amk, Jyväskylän amk, Oulun amk ja Tampereen amk. Ruotsinkielistä ammatillista opettajankoulutusta järjestetään Åbo Akademiassa. (Suomen Kuntaliitto 2015a.)

Opintojen laajuus ja suoritustavat

Ammattikorkeakoulututkinnon laajuus on joko 210 opintopistettä (3,5 vuotta), 240 opintopistettä (4 vuotta), tai 270 opintopistettä (5 vuotta), josta harjoittelua on 30–85 opintopistettä. Opinnot tulisi suorittaa viimeistään yhtä vuotta niiden laajuutta pidemmässä ajassa. Tämä tarkoittaa normaalia opiskeluaikaa ja lisäksi yksi vuosi, opintojen laajuudesta riippuen eli 4,5, 5 tai 5,5 vuodessa. Ammattikorkeakoulututkinto on alempikorkeakoulututkinto, joka vastaa kandidaatin tutkintoa ja kansainvälisesti (Bachelor's degree – tutkintoa). (Suomen Kuntaliitto 2015a.)

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen laajuus on 60 – 90 opintopistettä. Jos opintoja suoritetaan kokopäiväisesti, on opintojen kesto vuodesta puoleentoista vuoteen. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon voi hakea, jos on suorittanut soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon. Lisäksi työkokemusta tulee olla vähintään kolmen vuoden verran kyseiseltä alalta. Ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja on kaikilla koulutusaloilla. Kyseinen tutkinto on ylempi korkeakoulututkinto (Master's Degree – taso) eli maisteritason tutkinto. (Suomen kuntaliitto 2015b.)

Ammattikorkeakoulututkinnon voi suorittaa sekä päiväkoulutuksena että monimuotokoulutuksena. Päiväkoulutuksissa opinnot ovat yleensä kokopäiväopintoja, kun taas monimuotokoulutuksessa opintojen suorittaminen on mahdollista töiden ohella. Monimuotokoulutuksessa lähiopetusta on vähemmän kuin päiväkoulutuksessa ja lähiopetus painottuu yleensä iltoihin ja viikonloppuihin. Monimuotokoulutuksessa opintoja suoritetaan mm. itenäisenä etätyöskentelynä ja verkko-opintoina. Päiväkoulutus ja monimuotokoulutus vastaavat toisiaan. Osa monimuotokoulutuksista on tarkoitettu sellaisille henkilöille, joilla on jo opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinto, joka päivitetään ammattikorkeakoulututkinnoksi. Suurin ero monimuotokoulutuksen ja päiväkoulutuksen välillä ovat opetusjärjestelyt. (Opintopolku.fi 2016g.)

Esimerkki ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisesta monimuotototeutuksena Metropolia ammattikorkeakoulussa:

- opiskelu monimuotototeutuksessa on mahdollista työn ohella
- edellyttää opiskelijan omatoimisuutta ja vastuunkantoa oppimisesta mm. lähiopetuksen vähyyden vuoksi
- on tarkoitettu henkilöille, joilla on jo aiempaa kokemusta työelämästä ja osaamista tutkinto-ohjelmasta
- työssäkäynti on mahdollista opintojen ohessa
- osaamistavoitteet ja opintojaksot ovat samat kuin päivätoteutuksessa
- aiemman osaamisen ja työkokemuksen perusteella laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma
- opintopolut ovat tietyn ammatillisen tutkinnon suorittaneelle (esimerkiksi merkonomi)
- opiskelu on vuorovaikutteista, ajasta ja paikasta riippumatonta ja käytössä ovat digitaaliset oppimisympäristöt
- painotetaan oman ammatillisen toiminnan reflektointia sekä opiskelijoiden yhteisöllistä vuorovaikutusta verkossa
- oppimisympäristönä käytetään myös omaa työyhteisöä ja työympäristöä. (Metropolia 2013a.)

3.3 Tradenomitutkinto

Tradenomitutkinto

Tradenomitutkinto (Bachelor of Business Administration) on alempi korkeakoulututkinto, joka on mahdollista suorittaa 22 ammattikorkeakoulussa. Tradenomiksi voi opiskella suomenkielisen koulutusohjelman lisäksi englannin- ja ruotsinkielisissä koulutusohjelmissa. Eri ammattikorkeakouluissa mahdollisuudet vaihtelevat kieli- ja koulutusohjelmatarjonnan suhteen.

(TRAL 2016a.)

Tutkinnon tavoitteena on saada laaja-alainen tieto- ja taito-osaaminen työelämässä toimimiseksi oman alan asiantuntijatehtävissä sekä saada valmiudet oman ammattialan kehittämistä varten. Tradenomitutkinnon suorittaminen antaa hyvät edellytykset oman ammattitaidon jatkuvaan kehittämiseen, sekä mahdollisuuden kehittää kieli- ja viestintäosaamista. (TRAL 2016a.)

Tradenomitutkinnon laajuus on 210 opintopistettä ja sen keskimääräinen suoritus aika on 3,5 vuotta. Tradenomitutkinnossa opinnot koostuvat perusopinnoista sekä ammattiopinnoista. (Opintopolku.fi 2016.) Tradenomitutkinnon koulutusohjelmiin sisältyy esimerkiksi markkinointia, laskentatointa, tietotekniikkaa, johtamista, yrittäjyyteen ja kansainvälisyyteen liittyviä opintoja. Tradenomitutkinnon koulutusohjelmiin kuuluu myös kieliopintoja ja viestintäopintoja. (TRAL 2016a.) Lisäksi tradenomikoulutukseen kuuluu harjoittelu, jonka laajuus on 30 opintopistettä ja opinnäytetyö, jonka laajuus on 15 opintopistettä. (Opintopolku.fi 2016a.)

Tradenomitutkintoon johtavaan koulutukseen haetaan korkeakoulujen yhteishaussa, joka järjestetään keväisin ja syksyisin. Hakukelpoisuuden tradenomitutkintoon johtavaan koulutukseen antaa esimerkiksi toisen asteen yleissivistävä ja/tai ammatillinen tutkinto. (TRAL 2016a.)

Tradenomitutkinto (YAMK)

Tradenomitutkinto (ylempi AMK) (Master of Business Administration) on ylempi korkeakoulututkinto. Tradenomi (YAMK) tutkinnon laajuus on 90 opintopistettä ja keskimääräinen suoritus aika on noin 2-3 vuotta. Opinnot suoritetaan yleensä työn ohella. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opintoihin kuuluu opinnäytetyö, jonka laajuus on 30 opintopistettä. Opinnäytetyö toteutetaan työelämän kehittämistehtävänä. (TRAL 2016b.)

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tarkoituksena on antaa työelämän kehittämisen kannalta laajat ja perusteelliset tiedot asianomaiselta alalta, alan asiantuntija- ja johtotehtävissä toimimista varten teoreettiset tiedot sekä perusteellinen kuva alan asemasta työelämässä ja yhteiskunnallisessa merkityksessä. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto on vakinaistettu koulutusjärjestelmään vuonna 2005. (TRAL 2016b.)

Tradenomitutkinto (YAMK) antaa saman kelpoisuuden kuin yliopistojen maisteritutkinto, haettaessa esimerkiksi julkisiin tehtäviin tai virkoihin. Haku opintoihin tapahtuu yhteishaun kautta, joka järjestetään kaksi kertaa vuodessa keväällä ja syksyllä. Pääsyaatimuksena on aikaisemmin suoritettu ammattikorkeakoulututkinto tai muu soveltuva korkeakoulututkinto sekä vähintään kolmen vuoden työkokemus ao. alalta tutkinnon suorittamisen jälkeen. (TRAL 2016b.)

Tradenomitutkinto on mahdollista suorittaa kuudella eri osa-alueella, joita ovat: liiketalous, liiketoiminnan logistiikka, johdon assistenttityö ja kielet, tietojenkäsittely, kirjasto- ja tietopalveluala sekä turvallisuusala. (Opintopolku.fi 2016a.)

Tradenomitutkinto monimuotototeutuksena

Esimerkkinä Metropolia ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutuksen (tradenomi) suorittaminen monimuotokoulutuksena. Metropolia ammattikorkeakoulussa liiketalouden koulutuksen monimuotototeutuksen opetussuunnitelma on tiivistetty siten, että se on mahdollista suorittaa kahdessa vuodessa. Monimuotototeutus on kohdistettu ensisijaisesti merkonomeille

tai vastaavan koulutustaustan omaaville aikuisille. Opintojaksot suoritetaan joustavasti ja monipuolisia opetusmenetelmiä käyttäen. Lähiopetus painottuu iltoihin ja mahdollisesti myös lauantaille.

Opintojen rakenne 210 op:

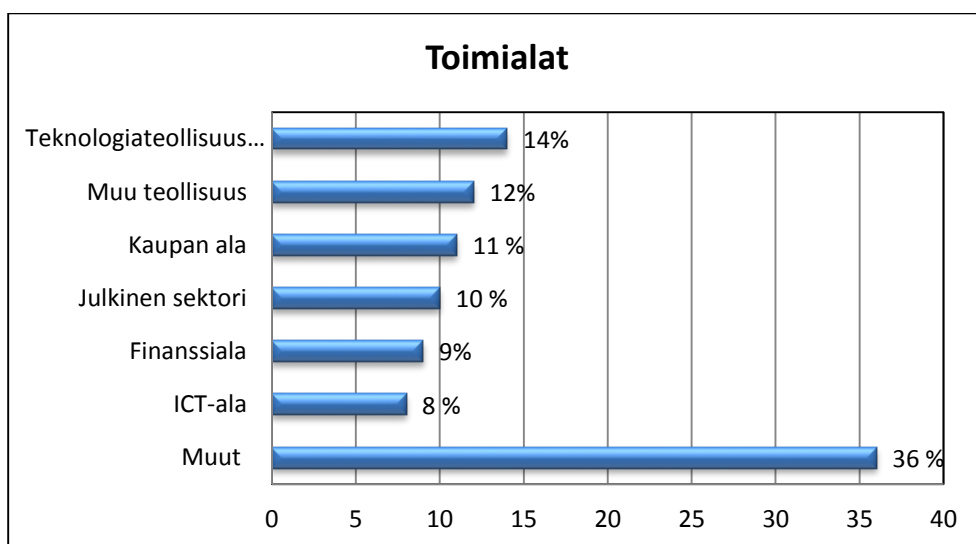
- Perusopinnot 60 op
- Orientointi ja ammatillinen osaaminen 5 op
- Yhteiset ammatilliset opinnot 60 op
- Valinnaiset opinnot 15 op (sisältää kieliopintoja 5 op)
- Vapaasti valittavat 15 op
- Harjoittelu 30 op
- Innovaatioprojekti 10 op
- Opinnäytetyö 15 op

Koulutus sisältää 60 opintopistettä liiketalouden perusopintoja, jotka voidaan joko hyväksilukea aikaisemmillä liiketalouden opinnoilla tai kaupallisen alan opinnoilla tai opinnot voidaan suorittaa näytöillä ensimmäisen lukukauden aikana. Myös 30 opintopisteen pakollinen harjoittelu raportoidaan Uraportfoliona. Ammattiopinnot 60 opintopistettä, jotka ovat kaikille yhteisiä, ovat yhdistelmä eri opintojaksoja, joita ovat esimerkiksi esimiestyö ja työyhteisön kehittäminen, markkinointi ja laskentatoimi sekä rahoitus. Em. opintojen lisäksi koulutuksessa on 15 opintopistettä valinnaisia opintoja ja lisäksi 15 opintopistettä täysin vapaasti valittavia opintoja. (Metropolia 2013b.)

Tradenomitutkinnon voi suorittaa joissakin ammattikorkeakouluissa kokonaan verkko-opintoina. Tilanne vaihtelee tutkinto-ohjelmissa lukukausittain ja vuosittain. Esimerkiksi VirtuaaliAMK-verkoston sivulla on mainittu esimerkkinä ammattikorkeakouluja, joissa tutkinnon suorittaminen verkossa on mahdollista. Myös ammattikorkeakouluista saa tietoa tutkinnon suorittamistavoista. (VirtuaaliAMK-verkosto 2016.)

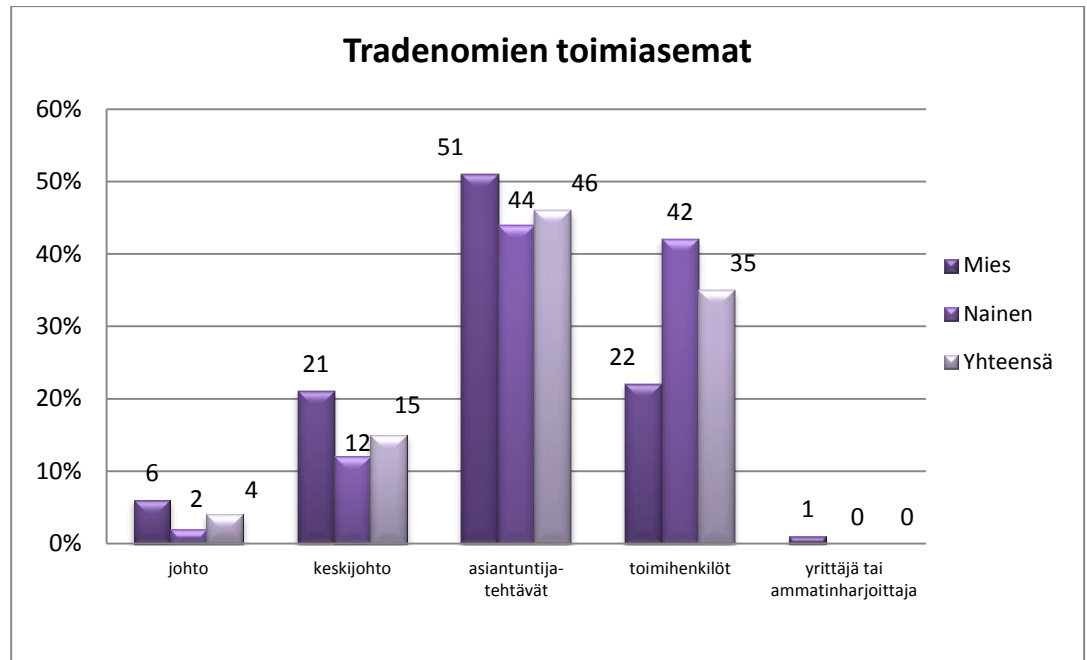
Tradenomien työllistyminen

Tradenomien työelämään sijoittumisesta olevat tiedot perustuvat TRAL:n vuotuisen jäsentutkimukseen. TRAL:n mukaan tradenomit sijoittuvat työskentelemään monille eri sektoreille, mutta enemmistö työskentelee yksityisellä sektorilla. Julkinen sektori työllistää 10 % ja yksityinen sektori 90 %. Tradenomien suurin työllistäjä toimialoittain tarkasteltuna on teknologiateollisuus (sisältää tietotekniikan palvelualan) 14 %. Seuraavaksi suurimmat toimialat ovat muu teollisuus 12 %, kaupan ala 11 %, julkinen sektori 10 %, finanssiala 9 % ja ICT-ala 8 %. Kuviossa 4 on kuvattu tradenomien jakautuminen eri toimialoille. (TRAL 2016c.)

KUVIO 4. Toimialat. (TRAL 2016c.)

Tradenomien toimiasemia on kuvattu TRAL:n sivulla seuraavasti: suurin osa tradenomeista toimii asiantuntijatehtävissä 46 %, seuraavaksi suurimmat toimiasemat, joihin tradenomit ovat sijoittuneet, ovat toimihenkilöt 35 %, keskijohto 15 % ja johto 4 %. Vähiten toimitaan yrittäjinä noin 1 %. Kuviossa 5 on kuvattuna tradenomien toimiasemat eri aloilla. (TRAL 2016c.)

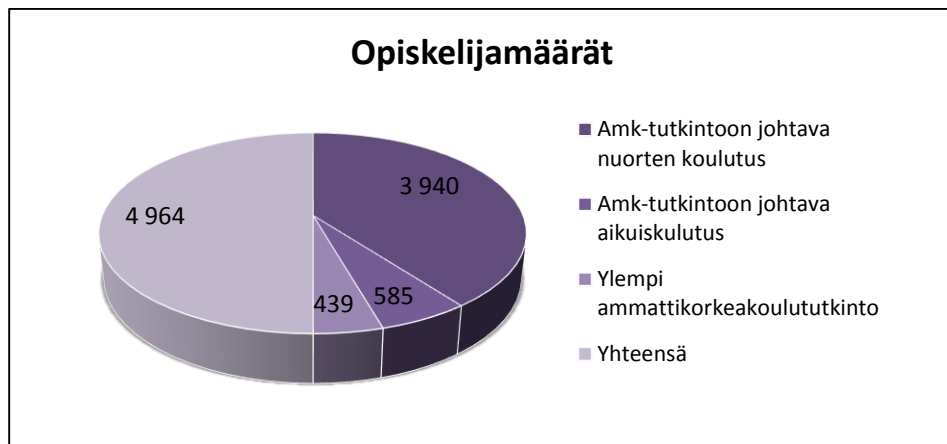

KUVIO 5. Tradenomien toimiasemat. (TRAL 2016c.)

TRAL:n mukaan tradenomien työttömyysprosentti on ollut noin 5-7 prosenttia 2000-luvulla. Eri tutkimusten mukaan (Tilastokeskus, Koulutuksen tutkimuslaitos, Akava ja TRAL:n työmarkkinatutkimukset) työttömyysprosentti nousee 20–40 prosenttiin, jos mukaan lasketaan ne tradenomit, jotka eivät tee koulutustaan vastaavaa työtä. Korkeakoulutettujen työttömyys on ollut viime vuosina yleisesti kasvussa ja tämä näkyy myös tradenomien työttömyyden kasvussa. Vuoden 2014 lokakuussa tradenomeja oli työttömänä lähes tuhat enemmän kuin vuonna 2013. (TRAL 2016d.) Työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystilastojen mukaan työttömien tradenomien osuus työvoimasta oli toukokuussa 2015 ilman lomautettuja 6 prosenttia (Ammattinetti 2016). Vuoden 2016 maaliskuussa tradenomeja oli työttömänä työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystilaston mukaan ilman lomautettuja reilut 4500. (Akava 2016.)

3.4 Lahden ammattikorkeakoulu

Lahden ammattikorkeakoulu (LAMK) on monialainen ja kansainvälinen korkeakoulu, jonka koulutusaloja ovat liiketalous, matkailu, muotoilu ja viestintä, musiikki, kuvataide, sosiaali- ja terveysala sekä tekniikka. Lahden ammattikorkeakoulussa opiskelee vuosittain noin 5000 tutkinto-opiskelijaa. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016a.) Kuviossa 6 on kuvattu Lahden ammattikorkeakoulun opiskelijamäärät tutkintoon johtavissa koulutuksissa vuonna 2015.

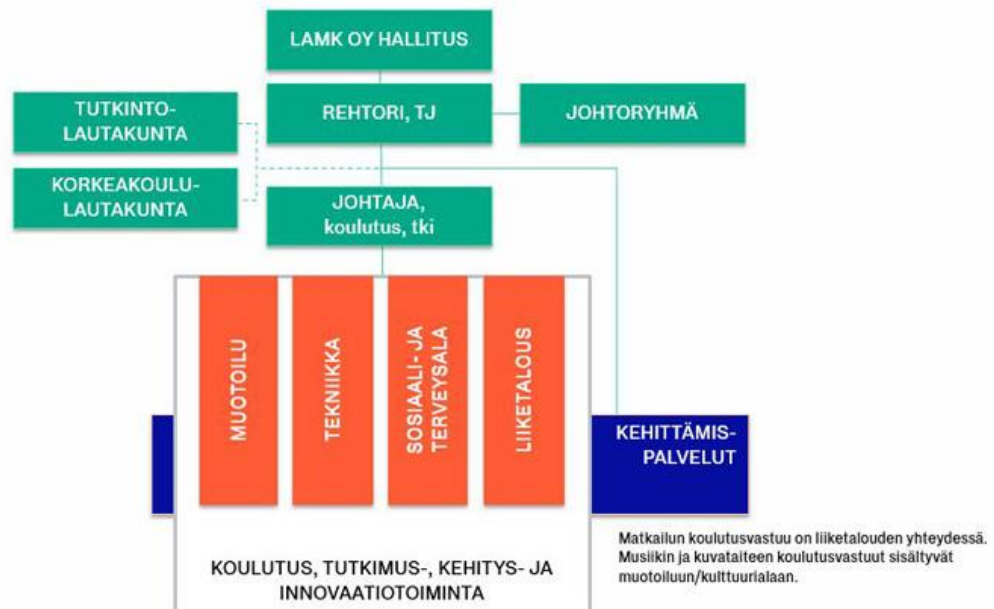

KUVIO 6. Lahden ammattikorkeakoulu opiskelijat (Opetushallinnon tilastopalvelu 2015.)

Lahden ammattikorkeakoulun toiminta-ajatus:

- Päijät-Hämeen vaikuttava, kansainvälisesti arvostettu ja verkostoitunut korkeakoulu, josta valmistuu menestyviä asiantuntijoita työelämään.
- Alueen osaamisen, kilpailukyyn ja hyvinvoinnin vahvistaminen koulutus-, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnalla, joka on ennakkoivaa ja tuloksellista.
- Rohkea, joustava ja innostava kumppani, jonka toiminta on opiskelija- ja oppimiskeskeistä ja henkilöstön hyvinvoinnista huolehtivaa. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016a.)

Lahden ammattikorkeakoulusta tuli 1.1.2015 osakeyhtiömuotoinen ammattikorkeakoulu, Lahden ammattikorkeakoulu Oy. Kuviossa 7 on Lahden ammattikorkeakoulun organisaatio 1.9.2015 alkaen.

KUVIO 7. Lahden ammattikorkeakoulun organisaatio 1.9.2015. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016a.)

Lahden ammattikorkeakoulun strategiat lyhyesti

Lahden ammattikorkeakoulu Oy on korkeakoulu, joka on kehittävä, oivaltava ja tutkiva. Sen tavoitteena on olla aloitteellinen edistäjä alueen kasvussa ja kansainvälinen uudistaja, tulevaisuuden osaamisessa. Ammattikorkeakoulun arvot ovat: yhdessä etsimisen ilo, oivaltavat oppimiskokemukset sekä arvokas työ, osaaminen ja menestyminen. Lahden ammattikorkeakoulun visio vuodelle 2020 on olla oivaltava, tutkiva ja kehittävä LAMK 2020, joka on alueen kasvun aloitteellinen edistäjä ja kansainvälinen tulevaisuuden osaamisen uudistaja. Lahden ammattikorkeakoulun painoalat ovat muotoilussa, älykkäässä teollisuudessa, hyvinvoinnissa ja uudistavassa kasvussa sekä elinvoimaisessa ympäristössä. Korkeakoulun profiilit ovat kokeilut, demot ja promot, uudistava oppiminen ja yrittäjyys. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016b.)

Kansainvälinen toiminta Lahden ammattikorkeakoulussa

LAMK on ammattikorkeakoulu, joka on kansainvälisesti tunnustettu ja kilpailukykyinen. Lahden ammattikorkeakoulussa kansainvälistä toimintaa kehitetään monialaisissa tiimeissä. Kansainvälisen toiminnan toimintamuodot ovat: vieraskielinen tutkintokoulutus, opiskelija-, opettaja- ja henkilöstöliikkuvuus, tutkimustoiminta ja kehittämistoiminta, osaamisen vienti, maahanmuuttajien koulutus sekä lähialueyhteistyö. Lahden ammattikorkeakoulu kuuluu jäsenenä useaan kansainväliseen verkostoon ja ammattikorkeakoululla on noin 200 yhteistyökorkeakoulua. Euroopassa olevien yhteistyökumppaneiden lisäksi kahdenvälistä yhteistyötä tehdään aasialaisten ja pohjois- ja eteläamerikkalaisten korkeakoulujen kanssa. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016c.)

FUAS-liittouma

Lahden ammattikorkeakoulu kuuluu FUAS-liittoumaan. FUAS-liittouma eli Federation of Universities of Applied Sciences on Hämeen ammattikorkeakoulun (HAMK), Lahden ammattikorkeakoulun (LAMK) ja Laurea-ammattikorkeakoulun (Laurea) muodostama Suomen suurin ammattikorkeakoulujen strateginen liittouma. (FUAS 2016.)

3.4.1 Liiketalouden ala ja koulutus

Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden ja matkailun alalla on mahdollista opiskella kahdeksassa ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutusohjelmassa. Lisäksi ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon voi suorittaa kahdessa koulutusohjelmassa. Koulutukset on mahdollista suorittaa suomeksi tai englanniksi. Liiketalouden ja matkailun alalla voi suorittaa kieliointoja seuraavissa kielissä: espanja, ranska, ruotsi, saksa tai venäjä. Opintoja on mahdollista suorittaa päiväopintoina, iltaopintoina sekä työelämässä. Liiketalouden ja matkailun opinnoissa yritysysteistyöllä on tärkeä rooli. Alalla opiskelee päivittäin noin 1000 opiskelijaa. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016d.)

Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden ala ja matkailun ala tarjoaa tutkintoon johtavaa koulutusta. Lisäksi on mahdollista opiskella avoimessa ammattikorkeakoulussa ja täydennyskoulutuksessa. Tutkintoon johtavassa koulutuksessa liiketalouden alalta ja matkailun alalta valmistuu tradenomeja ja restonomeja, jotka työllistyvät julkisen ja yksityisen sektorin erilaisiin tehtäviin. Em. alalla on mahdollista suorittaa myös ylempi ammattikorkeakoulututkinto, suomeksi tai englanniksi. Avoimessa ammattikorkeakoulussa voi opiskella esimerkiksi päivittämällä, syventämällä ja laajentamalla osaamistaan. Avoimessa ammattikorkeakoulussa on myös mahdollisuus suorittaa loppuun Lahden ammattikorkeakoulussa kesken jäänyt tutkinto. Yrityksille ja yhteisöille tarjotaan täydennyskoulutusta, joka räätälöidään tilaajan tarpeiden mukaan. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016e.) Liiketalouden ala osallistuu kansainvälisiin opiskelijavaihtoihin ja opettajavaihtoihin sekä lisäksi kansainvälisiin koulutusta kehittäviin EU-hankkeisiin. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016g.)

TAULUKKO 2. Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden alan tutkintoon johtavat koulutukset.

Ammattikorkeakoulututkinnot päivä-toteutuksena	Restonomi (AMK) matkailuliiketoiminta
	Tradenomi (AMK) kansainvälinen kauppa
	Tradenomi (AMK) Liiketalouden koulutus, palveluliiketoiminta
	Tradenomi (AMK) liiketalous
	Tradenomi (AMK) Tietojenkäsittelyn koulutus
Englanninkieliset koulutusohjelmat Bachelor's Degree Programmes	Bachelor's Degree Programme in Business Information Technology, Bachelor of Business Administration (BBA)
	Bachelor's Degree Programme in International Business, Bachelor of Business Administration (BBA)
Ammattikorkeakoulututkinnot monimuotototeutuksena	Tradenomi, monimuotototeutus, Liiketoiminnan logistiikka
	Tradenomi, monimuotototeutus, Liiketalous
YAMK- tutkinnot	Liiketoiminta ja uudistava johtaminen (YAMK)
Master's Degree Programmes	Master's Degree Programme in International Business Development (YAMK)

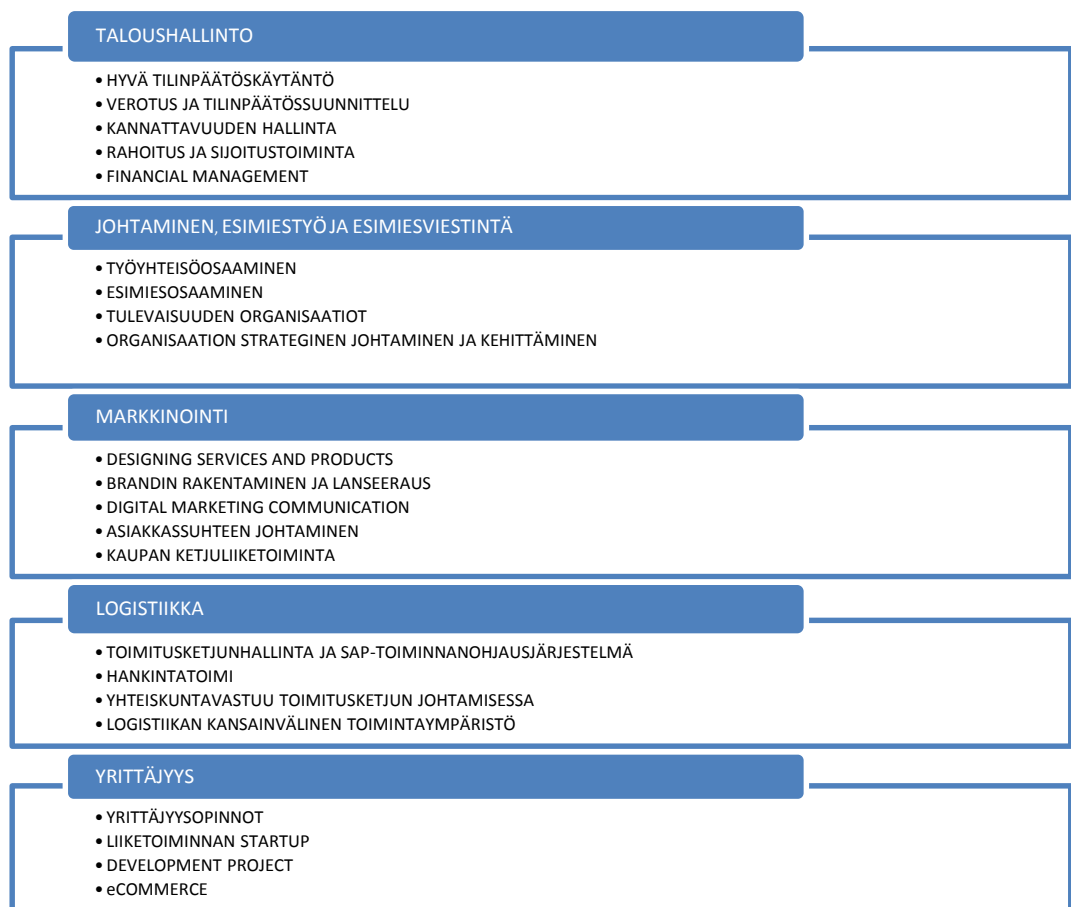
Tutkintoon johtavassa koulutuksessa ammattikorkeakoulututkinnon voi suorittaa päivätoteutuksena tai monimuotototeutuksena. Liiketalouden ammattikorkeakoulututkintojen laajuus on 210 opintopistettä sekä päivätoteutuksen että monimuotototeutuksen osalta. Päivätoteutuksen kesto on 3,5 vuotta ja monimuotototeutuksen osalta opintojen kesto on keskimäärin 2,5 vuotta. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto on tarkoitettu ammattikorkeakoulututkinnon tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon suorittaneille henkilöille, joilla on lisäksi vähintään kolmen vuoden työkokemus. Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot liiketalouden alalla ovat 90 opintopisteen laajuisia ja opintojen kesto on 2 vuotta. Tutkintoon johtavaa koulutusta on mahdollisuus suorittaa myös englanniksi. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016f.)

3.4.2 Tradenomitutkinto monimuotototeutus

Lahden ammattikorkeakoulussa voi opiskella ammattikorkeakoulututkinnon monimuotototeutuksena eli iltaja- ja viikonloppuopintoina, Liiketalouden koulutusohjelmassa ja Liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelmassa. Monimuotototeutukset ovat suunnattu henkilöille, joilla on alan osaamista ja/tai työkokemusta. Tutkinnon tavoitteena on täydentää esimerkiksi ammatillista tutkintoa alalta ja/tai alan työtehtävistä hankittua osaamista ammattikorkeakoulututkinnoksi. Myös alanvaihtajille tarjoutuu mahdollisuus tämän koulutuksen myötä suorittaa liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto. Tutkinnon laajuus monimuotototeutuksena on 210 opintopistettä ja keskimääräinen kesto opinnoilla 2,5 vuotta. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016f.)

Koulutuksen tavoitteena on hankkia business-osaaminen, joka vastaa nykyaikaisen tietoyhteiskunnan tarpeisiin, kansainvälisessä oppimisyhteisössä. Liiketalouden koulutuksessa perusopintojen kautta hankitaan yrityksen ydintoimintojen osaaminen ja tietotekniset taidot. Opintojen alusta lähtien teoriaa ja käytäntöä yhdistetään niin, että jo perusopintojen suorittamisen jälkeen on siinä määrin osaamista, että voi toimia yritysten ja yh-

teisöjen liiketoiminnan perustehtävissä. Perusopintojen jälkeen erikoistutaan valittuun liiketalouden osa-alueeseen hyödyntämällä opintojen moduulirakennetta. Tarjonnasta valitaan halutut moduulit henkilökohtaisen opintosuunnitelman avulla. Henkilökohtainen opintosuunnitelma suunnitellaan yhdessä tutorin kanssa. Valittavana on moduuleja: markkinoinnin, henkilöstöjohtamisen, taloushallinnon, logistiikan, yrittäjyyden, ICT:n, kansainvälisen yritystoiminnan, ympäristöliiketoiminnan sekä palveluliiketoiminnan alueilta. Kuviossa 8 on esitelty koulutuksen sisältö. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016h.)

KUVIO 8. Koulutuksen sisältö. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016h.)

Liiketalouden koulutusohjelmassa ja Liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelmassa opintojen rakenne muodostuu seuraavasti:

- Liiketalouden perusopinnot 75 op
- Liiketoimintaosaaminen 30 op

- Yrittäjyys ja yrityksen ulkoinen toimintaympäristö 15 op
- Viestintä ja vuorovaikutustaidot 15 op
- Business-kielet ja kulttuuriosaaminen 15 op
- Ammattiopinnot 75 op (henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaan)
- Vapaasti valittavat opinnot 15 op
- Harjoittelu 30 op
- Opinnäytetyö 15 op

(Lahden ammattikorkeakoulu 2016h).

Opintojen rakenne koostuu siten, että ydinosaaminen muodostaa 150 opintopistettä. Tämän moduulin osaamistavoitteet muodostuvat perusopinnoista, tutkimustyötä tukevista menetelmäopinnoista, työharjoittelusta ja opinnäytetyöstä. Moduuli sisältää seuraavat opintojaksot: perusopinnot 70 opintopistettä, harjoittelu 30 opintopistettä, opinnäytetyö 15 opintopistettä ja ammattiopinnot 35 opintopistettä siten, että 150 opintopisteen ydinosaaminen tulee täyteen. Ydinosaamisen lisäksi opinnot koostuvat täydentävän osaamisen moduuleista. Tämän moduulin osaamistavoitteet rakentuvat ammattiopintojen moduuleista henkilökohtaisen opintosuunnitelman ja urapolkutavoitteen mukaisesti. Tähän valitaan opintoja ammattiaiinemoduuleista sekä vapaasti valittavista opinnoista yhteensä 60 opintopistettä. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016j.)

Opiskelu tapahtuu integroidun oppimisen periaatteiden mukaisesti, jossa tehdään yhteistyötä yritysten ja elinkeinoelämän organisaatioiden edustajien kanssa. Opintojaksot sisältävät todellisen yrityselämän tarpeisiin tehtäviä projekteja, jolloin teoriassa opittua voidaan hyödyntää käytännön osaamistarpeissa. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016h.)

Opintoihin voi halutessaan sisällyttää ulkomaisessa korkeakoulussa suoritettuja opintoja ja myös kansainvälinen harjoittelu on mahdollista. Kansainvälisille intensiiviviikoille osallistuminen on mahdollista sekä ulkomailla että Suomessa. Lahden ammattikorkeakoulussa voi harjoittaa kotikansainvälis-

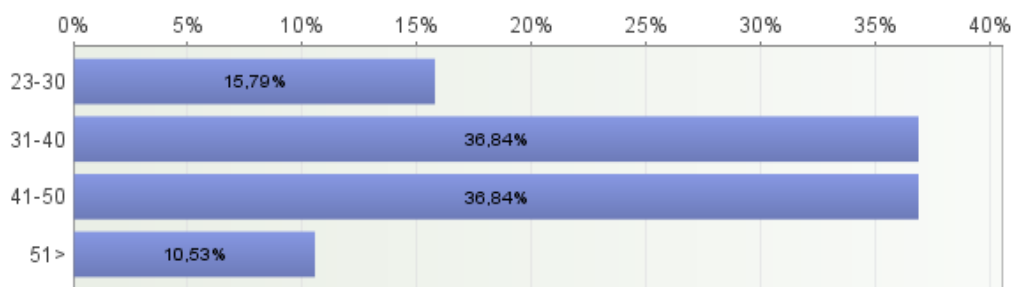
tymistä, joka tarkoittaa Lahdessa tarjolla olevien kansainvälisille opiskelijoille suunnattujen moduulien opiskelua yhdessä ulkomaisten opiskelijoiden kanssa. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016h.)

Koulutusohjelmasta valmistuu ammattikorkeakoulututkintoon tradenomi (AMK). Tutkinto antaa jatko-opintokelpoisuuden ylempään korkeakoulututkintoon sekä mahdollisuuden hakea myös yliopistojen maisteriohjelmiin. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016h.)

4 TUTKIMUS MONIMUOTOKOULUTUKSESTA

4.1 Tutkimuksen esittely

Opinnäytetyön tutkimuksellinen osuus toteutettiin Webropol-kyselyinä 12.10. - 22.10.2015 välisenä aikana. Tutkimus kohdennettiin Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden alan ryhmälle 04LII14A. Ryhmässä opiskelevat sekä Liiketalouden koulutusohjelman että Liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelman opiskelijat. Määräajassa kyselyyn saapui vastauksia 19. Kyselyn taustatiedoissa selvitettiin vastaajien sukupuoli ja ikärakenne. Vastauksia tuli kuudeltatoista naiselta ja kolmelta mieheltä. Kuviossa 9 on esitetty vastauksien jakautuminen eri ikäryhmien kesken.

KUVIO 9. Vastaajien ikä.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka opiskelijat ovat edenneet opinnoissaan, ovatko opinnot vastanneet opiskelijan odotuksia ja sitä, kuinka monimuotokoulutuksessa voi yhdistää työ- ja perhe-elämän. Tutkimuskysymykset eivät kuitenkaan suoranaisesti anna vastauksia teorian osalta siitä, mitä vaikutuksia koulutuksella on opiskelijoiden työelämään. Tutkimus toteutettiin toisen opiskeluvuoden alussa ja opiskelijoilla oli vielä opinnot kesken. Muutaman opiskelijan tavoitteena on valmistua keväällä 2016. Opintojen vaikutusta työelämään opintojen jälkeen tulisi selvittää seurantatutkimuksella opiskelijoiden valmistumisen jälkeen.

Kyselyssä oli kysymyksiä 22, joista kysymykset 1–4 olivat taustakysymyksiä (sukupuoli, ikä, koulutustausta ja työelämätiedot). Kysymykset 5–12 liittyivät opintoihin: miksi vastaaja on lähtenyt opiskelemaan, kuinka opinnot

ovat edenneet, kuinka paljon opintoihin käytetään viikossa aikaa ja mistä eri osa-alueilta opiskelija on valinnut opintoja. Kysymykset 13–19 liittyivät työelämän ja opintojen yhteensovittamiseen, kysymyksessä 20 kysyttiin opintojen ja perhe-elämän yhteensovittamisesta ja kysymyksillä 21–22 kartoitettiin, kuinka opiskelija näkee tulevaisuuden opintojen jälkeen.

4.2 Syy opiskelemaan lähtemiseen ja koulutusalan ja oppilaitoksen valinta

Kyselyn alussa selvitettiin opiskelijoiden koulutustaustaa ja vastauksista nousi selvästi esille, että aikaisempien opintojen painotus on ollut kaupallisessa koulutuksessa. Osalla vastaajia oli suoritettuna ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto tietojenkäsittelyn, johtamisen, kaupanalan tai ulkomaankaupan puolelta. Näiden lisäksi opiskelijoiden joukossa oli hotellialan ammattitutkinnon suorittanut sekä restonomitutkinnon suorittanut opiskelija. Opiskeluun lähtemisen motiiveja oli päivittää tietoja ajan tasalle vastaamaan työelämän tarpeita. Työttömällä on tänä päivänä mahdollisuus opiskella työttömyysturvalla ja tätä on myös hyödynnetty.

"päivittää vanhat tiedot sekä hakea motivaatiota tulevaisuutta varten."

"Pääsyyinä oli päivittää oma osaaminen ja saada nykypäivän liiketalouden tutkinto ja työmarkkinatuki mahdollistaa opiskelun työttömälle".

"Koska halusin kehittää itseäni, lisäksi koin että tradenomin tutkinto on hyvä yleistutkinto, joka vastaa enemmän nykyistä työtäni".

"Alan vaihto, eteneminen työuralla".

"Halusin oppia uutta ja saada todistuksen vastaamaan osaamistani, uskon siitä olevan etua tulevaisuuden haastavilla työmarkkinoilla".

"Uteliaisuus, yleinen kiinnostus, halu testata omia kykyjä ja oppimismahdollisuuksia. Sisukkuus ja haave jatkokoulutuksesta".

Vastauksista nousi esille, että tulevaisuutta varten halutaan tehdä töitä ja opiskelemalla vahvistaa osaamista ja työmarkkinakelpoisuutta.

Kyselyn tavoitteena oli selvittää, miksi opiskelijat olivat hakeutuneet opiskelemaan Lahden ammattikorkeakouluun. Vastauksista nousi esille, että sijainnilla on suuri merkitys. Opiskelija asuu paikkakunnalla tai oppilaitos sijaitsee kohtuullisen välimatkan päässä. Hyvät liikenneyhteydet vaikuttivat myös valintaan. Lahteen on helppo tulla julkisilla yhteyksillä. Vastauksista nousi esille, että myös mahdollisuus logistiikkapainotteisiin opintoihin, vaikutti oppilaitoksen valintaan.

"Olin opiskellut avoimen puolella muutaman kurssin ja osasin olettaa, että Lamkissa otetaan huomioon aikuisopiskelijat ja lisäksi oppilaitoksen sijainti vaikutti valintaan".

"Sen logistiikka painotteisuus oli lähinnä kiinnostustani. En halunnut opiskelemaan toiselle paikkakunnalle, koska asun täällä."

"Aikaisemmat opinnot ovat olleet liiketaloudellisia, joten se oli hyvin luontainen jatkovalinta. Lahden ammattikorkeakoulu on itselle hyvin erityinen valinta, luonnonläheinen ympäristö."

"Lahden ammattikorkeakoululla on hyvä maine ja valitsin liiketalouden alan, koska se mahdollistaa itselleni sopivan koulutuksen".

"Täällä oli logistiikan alan koulutusta".

"Lahteen pääsee töistä junalla sopivan kivasti, kerran pari viikossa korkeintaan lähiopetukseen. Tarjonta vaikutti sopivalta ja joustavilta. Liiketalous tuntui luontevalta vaihtoehdolta, vuosia rahoitusosalalla toimineelle, sopivasti jotain tuttuja ja paljon kuitenkin uusiakin aihealueita".

4.3 Aikaisemman koulutuksen ja osaamisen huomiointi opinnoissa

Kyselyn vastauksissa nousi esille HOPS ja AHOT. Näistä HOPS tarkoittaa henkilökohtaista opetussuunnitelmaa ja AHOT on aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Vastaajien kokemukset koulutuksen ja osaamisen huomioinnista vaihtelivat. Osa vastaajista oli saanut hyväksilukuja riittävästi ja työkokemus oli huomioitu. Osa vastaajista nosti esille epäilyksen siitä, että onko koululla yhtenäinen käytäntö arvioida opiskelijan aikaisempi osaaminen ja hyödyntää osaaminen opinnoissa.

"paremmin voisi huomioida, esim. olen vasta nyt saanut hyväksytyä perusopintoihin kuuluvan kurssin hyväksi luetuna. Koulua on siis takana jo vuoden verran. Muutoin ok, mutta kaikki opettajat voisivat skarpata tämän asian suhteen!"

"Hieman hyväksi lukuja, mutta liikaa epäselvyyttä sekä ylimääräistä todistelua tarvittiin"

"Hyvin, opettajan kanssa arvioitiin aiempien tutkintojen tuoma osaaminen ja mitä työelämästä saatu kokemus on opettanut"

"Oli hyvä, että peruskursseista oli mahdollista saada AHOT-hyväksi lukuja, sillä ne helpottivat ensimmäisen vuoden opintoja suunnattoman paljon! Kunpa opiskelukaaveritkin olisivat uskaltaneet pyytää AHOT-hyväksi lukuja, niin olisivat säästyneet monelta pahalta"

"Helvetin huonosti ja kun kuulee muiden amk:n opiskelijoita niin hyväksilukemiset tulevat helpommin muualla"

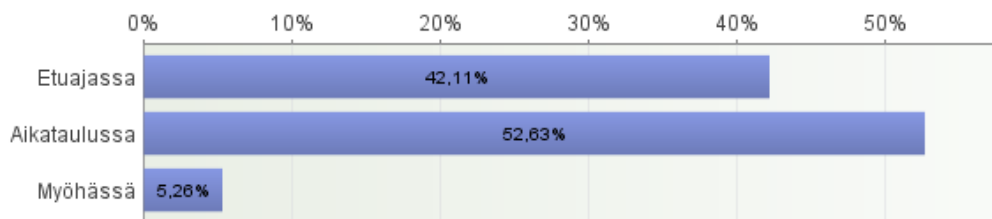
"Hyväksiluetuksi arvioitiin joitain perusopintoja, mielestäni perustellusti ei automaationa vaan aiheellisesti. Koin sen oikeudenmukaisena"

"Hieman hyväksilukuja, mutta liikaa epäselvyyttä sekä ylimääräistä todistelua tarvittiin"

"Aikaisempi osaaaminen otettiin hyvin huomioon ja ihan käytännössä, eli ihan perusjuttuja ei tarvinnut lähteä suorittamaan vaan työkokemus osoitti jo osaamista"

4.4 Opintojen eteneminen

Opinnot etenivät kahdeksalla opiskelijalla etuajassa, kymmenellä opinnot olivat aikataulussa ja yksi ilmoitti, että opinnot ovat myöhässä. Yhdellä opintoja etuajassa suorittavalla opinnot koostuivat päivä- ja iltaopinnoista. Vastaajista kaksi ilmoitti tavoitteeksi valmistua keväällä 2016. Kuviossa 10 on kuvattu opintojen etenemistä.

KUVIO 10. Opintojen edistyminen.

4.5 Sopivan opiskelutavan löytäminen ja opintoihin käytettävä aika viikossa

Opiskelijoilta kysyttiin ovatko he löytäneet sopivaa opiskelutapaa. Tähän kysymykseen tuli useampi kyllä vastaus. Opiskelija on löytänyt itselle sopivan opiskelutavan mutta vastaus ei avaa sitä, että mitä tekniikkaa opiskelija käyttää opiskellessa ja kuinka on kehittynyt opiskelijana. Vastauksissa nousi esille, että opiskelijoilla on haasteita ajankäytön kanssa ja ajankäyttöä tulisi osata suunnitella ja priorisoida.

"No, jokaisen kurssin kohdalla pitää suunnitella ajankäyttö ja runko. Väkisin joutuu varioimaan eri aihealueittain ja tilanteiden mukaan".

"Kyllä. Pyrin mahdollisimman paljon siihen, että teen tehtävät pois jo ennen deadlinea, jolloin vältyn viime hetken paniikilta. Lisäksi pyrin siihen, että teen mahdollisimman paljon verkko-opintoina".

"Kyllä ja en, toisaalta luennoilla opiskeleminen on helppoa, kun taustaa johon verrata aiheita. Toisaalta kotona tehtävä opiskelu ja muun elämän yhteensovittaminen on välillä hankalaa".

"Mixasin: päiväopiskelua+iltaopiskelua sekä verkkokursseja. Näyttää toimivan ja antavan valinnanvapautta".

"Kyllä, tavallaan. Olen oppinut priorisoimaan asioita".

Opiskelijoilta kysyttiin, kuinka paljon he käyttävät aikaa (tunteja) viikossa opiskeluun. Vastajista vain muutama ilmoitti käyttävänsä opintoihin viikossa alle 5h. Keskimääräinen opintoihin käytetty aika viikossa oli 20h.

"pitkä työmatka bussissa menee usein lukiessa tai fundeeratessa, keskimäärin ehkä 6 tuntia viikossa. Tenttien ja harjoitusten kanssa sitten tuohon lisää arviolta 4h/vko. Yhteensä n. 10h/vko, oho yllätti tämä havainto itsenikin. Näp-pituntumalla tulee ajateltu, että paljon mitään aikaa opintoihin kulu. Vapaa-ajan ongelmia ei tietty ole 😊".

"noin 15-20 tuntia viikossa, koulutuntien lisäksi".

"30-40 tuntia".

"15-25 tuntia".

4.6 Odotukset monimuotokoulutuksesta ja opintojen valinnat

Kyselyssä kysyttiin, että ovatko opinnot monimuotokoulutuksessa vastanneet odotuksia?

Tähän kyllä vastanneet olivat kommentoineet, että tenttejä tulisi olla vähemmän ja enemmän oppimistehtäviä. Opintojen joustavuudesta ja itsenäisestä opiskelusta pidettiin. Tunnit ovat olleet mielenkiintoisia ja tiedoista on ollut työelämässä hyötyä. Työn ohessa nopea eteneminen opinnoissa on mahdollista.

"On hyvä, että voi valita monesta moduulista opintoja eikä vaan yhdestä, mutta enemmän kurssitarjontaa toivoisin kuitenkin. Paljon on kursseja, joita voi vain suorittaa päiväopintoina, eikä minulla ole siihen mahdollisuutta."

"nopea eteneminen, hyvä mahdollisuus työn ohessa opiskella".

"Ohjattu itsepalvelu näyttää toimivan hyvin myös Lamkissa. Opoilta on saanut auttavasti vinkkejä ja kurssien sisällöissä ei ole ollut yllätyksiä".

Kysymykseen ei vastanneet, olivat avoimissa kommentteissa nostaneet esille, että joillakin kursseilla on Reppusivustoissa kehitettävää, selkeämpi sivusto, informatiivisempi ja ajan tasalla. Yksi vastaajista oli pettynyt kurssien tasoon. Ryhmätöiden tekeminen koettiin työläiksi ajankäytön haasteiden takia.

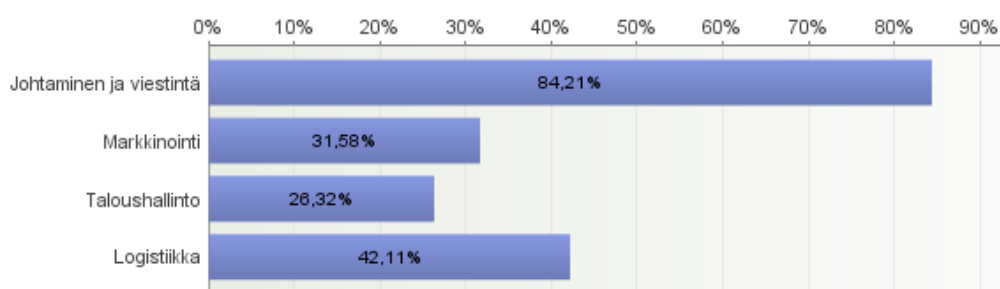
"kokeilujaksoja kurssin aikana sellaisessa työympäristössä"

mitä kurssi vastaa. Se olisi mielenkiintoista ja konkreettista."

"Vaikea sanoa, odotin vähän enemmän ja etenkin joissakin asioissa olen ollut pettynyt kurssien tasoon (amk-tasolla) mutta on myös paljon hyviä asioita".

Kyselyssä kysyttiin, että mitä opintoja opiskelija on valinnut seuraavista neljästä vaihtoehdosta: johtaminen ja viestintä, markkinointi, taloushallinto ja logistiikka. Vastaajista 16 oli valinnut johtamisen ja viestinnän opintoja, 6 markkinointia, 5 taloushallintoa ja 8 logistiikan opintoja.

Johtamisen ja viestinnän valinneet olivat kiinnostuneita esimiestoiminnasta ja työhyvinvoinnista. Tähän vaikutti aikaisempi työkokemus esimiestyöstä. Markkinointi kiinnosti aikaisemman työkokemuksen perusteella sekä markkinointi kiinnosti aiheena. Taloushallinnon opintojen osalta opiskelijat halusivat päivittää taloushallinnon tietoja, koska tarvitsevat niitä omassa työssään. Logistiikan opintoja valinneet olivat kiinnostuneita logistiikasta ja kansainvälisestä kaupasta. Yleinen kiinnostus alaan ja oman tietämyksen syventäminen oli myös yksi syy valita logistiikan opintoja. Kuviossa 11 on esitetty opintojen valintaa.

KUVIO 11. Opintojen valinta.

"Esimiestoiminta ja työhyvinvointi kiinnostavat erityisesti".

"Työkokemus myynnistä ja markkinoinnista".

"Taloushallinnon osaamista minulla jo löytyy ja haluan käydä päivittämässä tietoja taloushallinnon kursseilla".

"Oman tietämyksen syventäminen ja logistiikka-osaamisen

hyväksiluenta työmarkkinoilla".

4.7 Työtausta ja työkokemuksen vaikutus opintoihin

Kyselyssä selvitettiin opiskelijoiden työtaustaa ja vastanneilla on työkokemusta useita vuosia erilaisilta aloilta.

"osto- ja myyntiassistentti kansainvälisessä yrityksessä. Yli 10 vuoden kokemus alalta".

"tuotanto ja varastotöitä".

"työskentelen It alalla esimies asemassa. Nykyisellä työnantajalla jo 13 vuotta".

"15 vuotta myynti- ja johdon assistentti".

"Myyntialan kokemusta 8 vuotta, josta esimiestyötä 4 vuotta".

"Viimeiset 8 vuotta ict-alalla, viimeiset 5 vuotta olen toiminut erilaisissa asiantuntijatehtävissä".

"Minulta löytyy osaamista mm. rahoitusosalta, taloushallinnon eri tehtävistä, kirjanpito, palkanlaskenta, laskutus, reskontranhoito ym. ja myös sihteerin töistä ja erilaisista hallinnollisista tehtävistä".

Vastauksista nousi esille, että työkokemuksesta on ollut opintojen aikana hyötyä. Työkokemus on vaikuttanut suuntautumisen valintaan, helpottanut asioiden ymmärtämistä ja omaksumista. Työelämän esimerkit ovat auttaneet ymmärtämään opittuja asioita.

"Siitä on ollut paljon hyötyä, kokonaisuudet aukeaa paljon paremmin ja osaa etsiä, että löytää yhtymäkohtia, kaiken kaikkiaan työelämäsaamisesta on apua. Tiimityötaidot ja priorisointi on myös opinnoissa kuten töissä tarpeen, olennaisen erottamisessa epäolennaisesta on työkokemuksen(kin) myötä".

"Positiivisella tavalla on työkokemus vaikuttanut opintoihin. Pystyn kertomaan asioita laajemmalla perspektiivillä esim. johtamisen kursseilla".

"Työkokemus on antanut hyvän pohjan peilata teoriaopintoja ja kiinnittää huomiota työhyvinvointiin ja johtamiseen käytännössä".

"Vaikuttanut hyvällä tavalla, antaa paljon työelämän esimerkkien kautta ajatella opittavia asioita".

"Se on avartanut näkökulmia opinnoissani".

4.8 Hyöty opinnoista nykyisissä tehtävissä ja työnantajan suhtautuminen opintoihin

Kyselyyn vastaajista kolme ilmoitti, että opinnoista ei ole ollut hyötyä, kaksi vastaajaa oli työttömänä kyselyn hetkellä. Ne vastaajat, joilla oli opinnoista hyötyä, kertoivat että taitoteknisen osaamisen lisääminen on tarpeellista mutta lisäksi myös toivottiin, että opintoja ja työtä voisi yhdistää paremmin.

"Kyllä, jos aktiivinen työnhaku katsotaan tässä yhteydessä työtehtäväksi."

"Toistaiseksi työtehtävistä ja aikaisemmasta työkokemuksesta on ollut hyötyä opintoihin, odotan tilanteen kääntymistä toiseen suuntaan opintojen edetessä."

"Kyllä ja ei. Olisin toivonut, että olisin voinut yhdistää työtä ja opintoja vieläkin paremmin. Johtaminen+esimiestyö sekä markkinointi eivät suoranaisesti liity omiin työtehtäviini, joten synergiaetujen löytäminen on ollut hieman haasteellista. Toivon, että opintojen myötä pääsen eteneämään urallani kohti hr- tai markkinointitehtäviä".

"Osaan ainakin aikatauluttaa ja priorisoida paremmin työtehtäväni. Ja opiskelu on tuonut uutta intoa myös työelämään".

Työnantajien suhtautuminen on ollut positiivista. Kaksi vastaaja ilmoitti olevansa työttömänä. Työnantajat ovat olleet kannustavia, työvuoroja on soviteltu mutta osa työnantajista kyllä olettaa, että opiskelu tapahtuu työntekijän omalla ajalla.

"Hyvin, olen voinut hyödyntää etäpäiviä melko vapaasti, mikä helpottaa arkea. Työnantaja on myös kiinnostunut opintojeni etenemisestä ja aikataulusta. Haasteita tuottaa eräät työprojektit joiden takia joudun reissaamaan eri paikkakunnilla, jolloin iltojen luentoja jää väliin, koska yksinkertaisesti esim. Jyväskylästä ei ehdi viideksi koululle. Puhumattakaan jos on 2-3 päivän työmatka, jolloin myös yövyn paikkakunnalla."

"Hyvällä ja kannustavalla tavalla työnantaja on suhtautunut opiskeluuni."

"Hyvin. On huomionnut kouluni työvuoroissa".

4.9 Opintovapaat ja etuudet

Vastaajista kolme ilmoitti, että on pitänyt vapaata ja kuusitoista muuta vastaaja ei ollut pitänyt vapaata.

"teen lyhennettyä viikkoa, n. 20h vk."

"Olen pitänyt satunaisia vapaapäiviä".

"Tarkoitus pitää 2 vuotta, se aika jolloin valmistun".

Kyselyssä esitettiin jatkokysymys, että mikäli opiskelija on pitänyt vapaata, niin onko hän saanut opiskeluun jotain tukea? Yksi vastanneista ilmoitti, että on saanut aikuiskoulutustukea.

4.10 Opintojen yhteensovittaminen työ- ja perhe-elämään

Mikäli kysymykseen vastasi kyllä, kyselyssä pyydettiin tarkentamaan, että mikä on ollut ratkaisevaa onnistumisessa. Useimmissa vastauksissa koulun, opettajien, työ- ja perhe-elämän joustot olivat onnistumisen kannalta tärkeitä.

"Periaatteessa hyvin, ratkaisevaa on etenkin opettajien myötämielinen suhtautuminen etäopiskeluun ja hyvin ylläpidetyt Reppu-sivustot."

"Perheen tuki ja omasta terveydestä huolehtiminen."

"Työnantajan joustavuus".

"Asioiden priorisointi ja työtahdissa pysyminen: koulutehtävät on palautettava ajallaan, sillä muutoin ne ovat pahimmillaan kuukausia myöhässä".

"Aikuiskoulutustuki takaa mahdollisuuden olla kokonaan pois töistä opiskelun aikana".

Jos kyselyyn vastasi, että työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen ei ole sujunut niin hyvin, pyydettiin tätä tarkentamaan. Mikä/mitkä asiat ovat vaikuttaneet tähän eniten?

*"työnteko kärsii opiskelusta sekä opiskelu kärsii työntö-
osta".*

"työ kiireet".

*"koulutehtävien aikataulut paukkuu, koska työssä suoriutu-
minen on ensisijaista".*

Opintojen ja perhe-elämän yhdistäminen ja siinä onnistuminen on osittain kiinni perhetilanteesta. Pienten lasten vanhemmalla on haasteita jaksami-
sen kanssa, koska lapsi saattaa valvottaa ja yöunet jäävät lyhyiksi. Työ ja kouluun käytettävä aika on pois perheeltä ja lapsille jää liian vähän aikaa. Kokopäivätoiminen opiskelu koettiin hyväksi. Lapsettomat opiskelijat ilmoittivat, että opintojen ja perhe-elämän yhdistäminen on sujunut hyvin.

*"Toki perhe-elämä on jonkin verran kärsinyt opiskelustani. Kun aika menee työhön ja opiskeluun ja esim. siivoami-
selle ei hirveästi aikaa jää eikä perheen yhteiselle ajalle, mutta opiskelunihan ei kestä kuin korkeintaan 2,5h. niin ei-
köhän sen jälkeen taas yhteistä aikaa perheelle jää."*

*"Yksi ilta viikossa ei vielä haittaa, se onnistuu, mutta use-
ampana tulee jo ongelmia perheen vaatiman ajan suh-
teen".*

"Hyvin, kun en käy päivisin töissä vaan voin opiskella".

4.11 Työtehtävien muuttuminen ja työtehtävät opintojen jälkeen

Vastaajista kolme ilmoitti, että tehtävät muuttuvat. Vastaajista viisi ilmoitti, että tehtävät eivät tule muuttumaan, loput vastanneista ei tiennyt, että muuttuvatko tehtävät mutta toiveita muutoksille oli kyllä.

"Lisää vastuuta ja ylennys kirjanpitäjäksi".

*"Todennäköisesti ei, opiskelen lähinnä itseäni varten. Mahdollisen jatkokoulutuksen myötä mahdollisuus amma-
tinvaihtoon kyllä on yksi vaihtoehto".*

*"Toivottavasti pääsen suuntautumaan nykyisistä prosessi-
kehitystehtävistä enemmän ihmisten kanssa olemiseen, joko hr- tai markkinointitehtäviin".*

Suurin osa kyselyyn vastanneista uskoi, että tutkinnosta on hyötyä. Tut-
kinto antaa todistuksen osaamisesta, mahdollistaa hakeutumisen uusiin

tehtäviin, tutkinnosta uskotaan myös olevan etua ja vahvistusta nykyisen työpaikan pysyvyyteen. Muutama vastanneista nosti esille, että tradenomeja olisi liikaa.

"Tutkinto lisää työllistymismahdollisuuksia, sillä onhan kyseessä korkeakoulututkinto."

"Saa konkreettisen todistuksen jo aiemmin työstä hankitusta osaamisesta".

"Toivon sen vaikuttavan mutta en usko liikoja sillä tradenomeja valmistuu pilvin pimein".

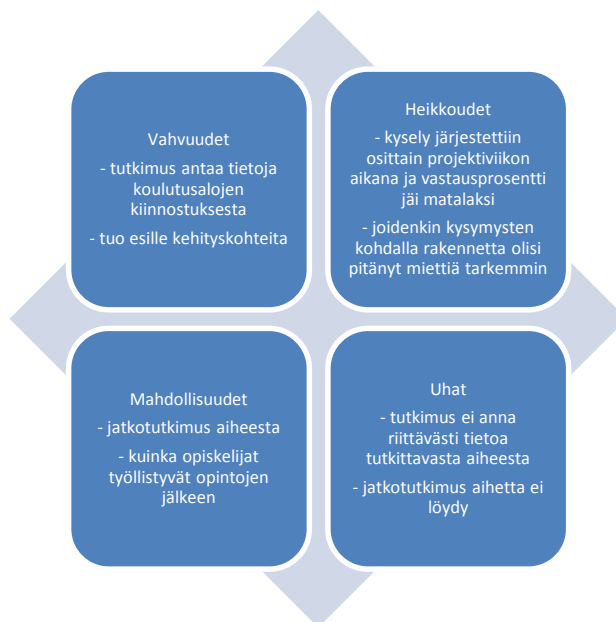
"Uskon, että se tulee olemaan positiivinen asia. Opiskeleminen ja etenkin töiden ohessa, kertoo mielestäni yleensäkin ihmisen luonteesta; haluaa kehittää itseään, oppia uutta, pystyy organisoida ja tehdä montaa asiaa samaan aikaan".

4.12 Johtopäätökset ja tutkimuksen onnistumisen arviointia

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää kuinka opiskelijat olivat edenneet opinnoissaan ja kuinka opinnot olivat vastanneet opiskelijan odotuksia. Tutkimuksen tavoitteena oli myös selvittää, kuinka monimuotokoulutuksessa voi yhdistää työ- ja perhe-elämän. Tutkimuksen pohjalta johtopäätöksenä voidaan todeta, että opinnot olivat vastanneet opiskelijoiden odotuksia ja joustavuus opinnoissa sekä monipuolinen valinnan mahdollisuus koettiin myös hyväksi. Kehitysehdotuksia tuli myös esille ja Reppusivustojen ylläpidosta ja materiaalin ajantasaisuudesta huomautettiin. Opintojen yhteensovittamisen työelämän ja perheen kanssa todettiin toimivan, mutta osa opiskelijoista toivoi enemmän joustoa työnantajalta. Perheelliset opiskelijat kokivat yleisesti hyväksi opintojen ja perhe-elämän yhteensovittamisen, mutta pienten lasten vanhemmillä saattoi olla jaksamisen kanssa haasteita.

Tutkimustulokset antoivat myös vahvistusta Vesa Kohvakan 2014 tekemään tutkimukseen, jossa hän oli tuonut esille seuraavia asioita: opiskelijat hakeutuvat koulutukseen kiinnostuksesta alaa kohtaan, olemassa oleva työkokemus vaikuttaa myös opintoihin hakeutumiseen, koska osaamista halutaan syventää ja tutkinto tukee olemassa olevaa osaamista. Vesa

Kohvakan 2014 tutkimuksessa ja nyt tehdyssä tutkimuksessa nousi esille, että opiskelupaikan sijainnilla on merkitystä. Opiskelupaikka asuinpaikkakunnalla sekä opintojen suuntautumismvaihtoehdot vaikuttavat kouluun haakeutumiseen. Kuviossa 12 on arvioitu tutkimuksen onnistumista SWOT-analyysillä.

KUVIO 12. SWOT-analyysi.

Tutkimusta analysoitaessa oli SWOT-analyysi apuna. Tutkimuksen vahvuutena oli saada ajantasaista tietoa siitä, mitkä koulutusalat kiinnostavat opiskelijoita mutta mitä kehityskohteita tätä kautta tulee esille. Tutkimuksen heikkoutena oli tutkimuksen kyselyn järjestäminen osittain projektiviikon aikana, joten vastausprosentti jäi matalaksi. Osittain joidenkin kysymysten kohdalla, niiden rakennetta olisi pitänyt miettiä tarkemmin, mutta riittävä tieto vastauksista kuitenkin saatiin. Uhkana tutkimuksessa oli, että se ei anna riittävästi tietoa tutkijoille ja aihetta jatkotutkimukseen ei löydy. Tämä uhka ei toteutunut ja aihe jatkotutkimukseen löytyi. Mahdollisuutena tutkimuksessa nähtiin, että jatkotutkimus aihe löytyy tutkimusmateriaalin perusteella.

5 YHTEENVETO

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka opiskelijat ovat edenneet opinnoissaan ja kuinka opinnot ovat vastanneet opiskelijan odotuksia. Tutkimuksen tavoitteena oli myös selvittää kuinka opiskelija saa yhdistettyä työ- ja perhe-elämän.

Opinnäytetyön tutkimuksellinen osuus toteutettiin Webropol-kyselynä 12.10.–22.10.2015 välisenä aikana. Tutkimus kohdennettiin Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden alan ryhmälle 04LII14A. Ryhmässä opiskelevat sekä Liiketalouden koulutusohjelman että Liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelman opiskelijat. Määräajassa kyselyyn saapui vastauksia 19.

Tutkimuksen kysymykset muodostuivat teorian ja tutkimusongelman pohjalta. Tutkimuksessa käytettiin lähdemateriaalina Vesa Kohvakan 2014 tekemää opinnäytetyötä Lahden ammattikorkeakoululle, jossa selvitettiin aikuisopiskelijoiden tyytyväisyyttä opintoihin. Kyselyssä oli 22 kysymystä, joista kysymykset 1–4 olivat taustakysymyksiä, kysymykset 5–12 liittyivät opintoihin, kysymykset 13–19 liittyivät työelämän ja opintojen yhteensovittamiseen, kysymyksessä 20 kysyttiin opintojen ja perhe-elämän yhteensovittamisesta ja kysymyksillä 21–22 kysyttiin sitä, kuinka opiskelija näkee tulevaisuuden opintojen jälkeen.

Opinnäytetyön luvussa neljä on tehty kyselyn tuloksista yhteenveto ja avoimista vastauksista poimittu niitä asioita, mitä vastaaja on selkeästi tuonut esille, kuten opintoihin vaikuttavia kehittämiskohteita.

Tutkimuksen vastausprosentti jäi alhaiseksi, mutta se oli kuitenkin riittävä siltä osin, että tutkimus on validi. Kyselyssä oli muutamassa kysymyksessä heikkouksia, koska vastaukseksi riitti kyllä tai ei. Tämä ei kuitenkaan vaikuttanut tutkimuksen lopputulokseen, koska tutkimuksesta saatiin riittävästi tietoa analyysin ja johtopäätöksen tekoon. Mikäli tutkimus toteutettaisiin uudelleen, olisi hyvä miettiä kysymykset tarkemmin ja tehdä koekysely ennen varsinaista kyselyä. Tällä varmistettaisiin se, että kysymykset ovat

siinä muodossa, että ne antavat riittävän informaation tutkijalle analyysiä varten ja mahdolliset kehittämiskohteet nousisivat esiin.

Opiskelijan odotukset monimuotokoulutuksesta jakautui vastauksissa siten, että kolmetoista vastaajaa oli sitä mieltä, että opinnot monimuotokoulutuksessa olivat vastanneet odotuksia ja kuusi vastaajista ei ollut tyytyväisiä. Tutkimuksen perusteella ne opiskelijat, joiden mielestä opinnot olivat vastanneet odotuksia, totesivat opintojen olevan itsenäisiä ja vapaita sekä tunnit olivat mielenkiintoisia ja tiedoista oli hyötyä työelämässä. Opinnot koettiin myös joustaviksi ja opintojen valinnan mahdollisuudet eri moduuleista nostettiin esille. Kehittämiskohteiksi nostettiin, että joillakin kursseilla Reppusivuston toivottiin olevan selkeämpi ja tietojen ajan tasalla. Työssäkäyvillä opiskelijoilla oli haasteita aikataulujen kanssa varsinkin ryhmätöiden osalta.

Monimuotokoulutuksessa työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen koettiin onnistuneeksi. Työssä olevat opiskelijat nostivat esille työnantajan joustavuuden tärkeyden. Muutama opiskelija ei ollut tutkimuksen suorittamisen aikana työelämässä, joten heillä oli mahdollista suorittaa päiväopintoja ja edetä opinnoissa nopeammalla tahdilla. Vastauksista nousi esille myös koulun ja opettajien joustaminen. Perhetilanne vaikutti vastauksiin, kuinka opintojen yhteensovittaminen oli onnistunut. Pienten lasten vanhemmillä on haasteita jaksamisen ja ajankäytön kanssa.

Tutkimuksessa kysyttiin myös, että tulevatko opiskelijan työtehtävät muuttumaan opintojen päätyttyä ja miten opiskelija kokee tutkinnon vaikuttavan työllistymismahdollisuuksiin nyt tai tulevaisuudessa. Vastaajista suuri osa uskoi, että tutkinnosta on hyötyä tulevaisuudessa mutta vain kolme vastasi, että tehtävät tulevat muuttumaan opintojen päätyttyä.

Tämän tutkimuksen pohjalta ja mahdollisessa jatkotutkimuksessa tulisi selvittää ovatko vastaajien työtehtävät muuttuneet opintojen päättymisen jälkeen ja kuinka tutkinto on vaikuttanut työllistymismahdollisuuksiin.

Tutkimuksessa esiin tulleet asiat näyttivät, että tutkimus oli tarpeellinen. Aikuisopiskelua monimuotokoulutuksessa tulisi edelleen kehittää ja huomioida enemmän työelämälähtöisyys ja työn ohessa opiskelijat. Opintoihin toivottiin työelämän parempaa hyödyntämistä ja enemmän työelämälähtöisyyttä.

Ammattikorkeakouluissa on ollut viime vuosina muutoksia ja Lahden ammattikorkeakoulussa tehdään myös kehitystyötä jatkuvasti. Lahden ammattikorkeakoulu on tehnyt strategisen päätöksen keskittää korkeakoulun toiminta Lahdessa vuokratiloihin Niemeen vuoteen 2018 mennessä. Lahden kaupunki on sitoutunut tukemaan tätä sijoittumista Isku Invest Oy:n tiloihin. Tulevaisuudessa Lahden ammattikorkeakoulun tavoite on toimia kolmessa eri pisteessä: Isku Invest Oy:n tiloissa Mikkulankadulla keskitytään opetukseen, Niemenkatu 73 tiloissa tutkimukseen ja osaamisen jakamiseen keskitytään Fellmannissa. (Lahden ammattikorkeakoulu 2016i.)

Tämän tutkimuksen pohjalta tulisi seurantatutkimuksessa selvittää, kuinka opiskelijoiden työtehtävät ovat muuttuneet opintojen jälkeen, onko tutkimusta ollut hyötyä ja onko se parantanut työllistymismahdollisuuksia. Tutkimuksessa nousi esille myös, että opiskelijoille on koulun sijainnilla merkitystä. Oppilaitoksen sijainnin oli myös Vesa Kohvakka 2014 nostanut omassa opinnäytetyössään esille. Työelämässä olevan opiskelijan opintopaikan valintapäätökseen vaikuttaa oppilaitoksen sijainti lähellä työpaikkaa. Lahden ammattikorkeakoulun keskittäessä jatkossa koulutuksen Niemen campukselle ja Mikkulankadulle voi tämä vaikuttaa kouluun hakeutumiseen. Fellmanni sijaitsee Lahden keskustassa kävelymatkan päässä Matkakeskuksesta kun taas Niemen campukselle ja Mikkulaan on matkaa noin 4 kilometriä keskustasta. Toimivat julkiset kulkuyhteydet sekä riittävä pysäköintitila ovat tässä yhteydessä tärkeitä.

LÄHTEET

Aikuis-koulutus.fi. 2016. Aikuiskoulutus [viitattu 22.4.2016]. Saatavissa: http://www.aikuis-koulutus.fi/Aikuiskoulutus_d3115.html

Aikuis-koulutus.fi. 2016. Miksi opiskella aikuisena [viitattu 29.4.2016]. Saatavissa: http://www.aikuis-koulutus.fi/Miksi_opiskella_aikuisena_d8126.html

Aikuiskoulutuksen vuosikirja. 2009. Tilastotietoja aikuisten opiskelusta 2007 [viitattu 24.4.2016]. Saatavissa: <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2009/liitteet/opm42.pdf?lang=fi>

Aikuiskoulutustutkimus 2012 [viitattu 6.5.2016]. Saatavissa: https://www.stat.fi/til/aku/2012/02/aku_2012_02_2014-05-28_fi.pdf

Akava. 2016. Tilastoja korkeasti koulutettujen työttömyydestä [viitattu 5.5.2016]. Saatavissa: http://www.akava.fi/files/12516/01_Tilastoja_korkeasti_koulutettujen_tyottomyydesta_yleisimmat_asteet.pdf

Ammattinetti. 2016. Tradenomit ja merkonomit työelämässä [viitattu 3.5.2016]. Saatavissa: http://www.ammattinetti.fi/artikkelit/detail/27_artikkeli;jsessionid=0644A87054

Arene. 2016. Ammattikorkeakoulut [viitattu 22.4.2016]. Saatavissa: <http://www.arene.fi/fi/ammattikorkeakoulut>

Arene. 2016. Hakujärjestelmä [viitattu 26.4.2016]. Saatavissa: <http://www.arene.fi/fi/ammattikorkeakoulut/koulutus-ja-tutkinnot/hakujarjestelma>

Finnish National Board of Education. 2016. Education system. Adult education [viitattu 17.4.2016]. Saatavissa: http://www.oph.fi/english/education_system/adult_education

FUAS. 2016. FUAS-liittouma [viitattu 3.5.2016]. Saatavissa: <http://www.fuas.fi/fuas/Sivut/default.aspx>

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Infopankki.fi. 2016. Aikuisopiskelijoiden opintojen rahoittaminen [viitattu 6.5.2016]. Saatavissa: <http://www.infopankki.fi/fi/elama-suomessa/koulutus/opintojen-rahoittaminen/aikuisopiskelijoiden-opintojen-rahoittaminen>

Kela. 2016a. Soviteltu aikuiskoulutustuki [viitattu 6.5.2016]. Saatavissa: <http://www.kela.fi/opintolaina-aikuisopiskelijoille-soviteltu-aikuiskoulutustuki>

Kela. 2016b. Aikuiskoulutustuen opintolaina [viitattu 6.5.2016]. Saatavissa: <http://www.kela.fi/opintolaina-aikuisopiskelijoille>

Kela. 2015a. Opintotuki [viitattu 21.4.2016]. Saatavissa: <http://www.kela.fi/opintotuki>

Kela. 2015b. Vuorottelukorvaus [viitattu 21.4.2016]. Saatavissa: <http://www.kela.fi/vuorottelukorvaus>

Kela. 2013. Työllistymistä edistävät palvelut [viitattu 21.4.2016]. Saatavissa: <http://www.kela.fi/tyollistymista-edistavat-palvelut>

Kohvakka, V. 2014. Liiketalouden aikuisopiskelijoiden tyytyväisyys opintoihin. Case:LAMK. Lahti: Lahden ammattikorkeakoulu, Liiketalous [viitattu 1.5.2016]. AMK-opinnäytetyö. Saatavissa: http://theseus.fi/bitstream/handle/10024/83131/Kohvakka_Vesa.pdf?sequence=1

Koulutuskeskus Salpaus. 2016. Oppisopimuskoulutus [viitattu 4.5.2016]. Saatavissa: <http://www.salpaus.fi/oppisopimus/Sivut/default.aspx>

Koulutusrahasto. 2016. Aikuiskoulutustuen hakijoille [viitattu 6.5.2016]. Saatavissa: <http://www.koulutusrahasto.fi/fi/aikuiskoulutustuen-hakijoille/>

Lahden ammattikorkeakoulu. 2016a. Organisaatio [viitattu 28.4.2016]. Saatavissa: <http://www.lamk.fi/lamk-oy/organisaatio/Sivut/default.aspx>

Lahden ammattikorkeakoulu. 2016b. Lahden ammattikorkeakoulun strategiat [viitattu 28.4.2016]. Saatavissa: <http://www.lamk.fi/lamk-oy/strategiat/Sivut/default.aspx>

Lahden ammattikorkeakoulu. 2016c. Kansainvälinen toiminta [viitattu 29.4.2016]. Saatavissa: <http://www.lamk.fi/lamk-oy/kansainvalisyys/Sivut/default.aspx>

Lahden ammattikorkeakoulu. 2016d. Liiketalouden ala. Esittely [viitattu 29.4.2016]. Saatavissa: <http://www.lamk.fi/liiketalous/esittely/Sivut/default.aspx>

Lahden ammattikorkeakoulu. 2016e. Liiketalouden ala. Koulutus [viitattu 29.4.2016]. Saatavissa: <http://www.lamk.fi/liiketalous/koulutus/Sivut/default.aspx>

Lahden ammattikorkeakoulu. 2016f. Liiketalouden ala. Tutkintoon johtava koulutus [viitattu 29.4.2016]. Saatavissa: <http://www.lamk.fi/liiketalous/koulutus/tutkintoon-johtava-koulutus/Sivut/default.aspx>

Lahden ammattikorkeakoulu. 2016g. Liiketalouden ala. Kansainvälinen toiminta [viitattu 29.4.2016]. Saatavissa: <http://www.lamk.fi/liiketalous/kansainvalinen-toiminta/Sivut/default.aspx>

Lahden ammattikorkeakoulu. 2016h. Liiketalouden koulutus. Opinto-opas [viitattu 5.5.2016]. Saatavissa: <http://opinto-opas.lamk.fi/index.php/fi/68178/fi/68124>

Lahden ammattikorkeakoulu. 2016i. LAMKin toiminta Iskun tiloihin [viitattu 5.5.2016]. Saatavissa: <http://www.lamk.fi/ajankohtaista/sivut/lamk-sai-luvan-keskittaa-iskun-tiloihin.aspx>

Lahden ammattikorkeakoulu. 2016j. Liiketalouden koulutus ja Liiketoiminnan Logistiikka16S, monimuotototeutus [viitattu 6.5.2016]. Saatavissa: <http://opinto-opas.lamk.fi/index.php/fi/68178/fi/68124/LILII16M/year/2016>

Metropolia. 2013a. Päivä- vai monimuotototeutus [viitattu 5.5.2016]. Saatavissa: <http://www.metropolia.fi/haku/nain-haet/paivatoteutus-monimuotototeutus/>

Metropolia. 2013b. Liiketalous, monimuotototeutus [viitattu 7.5.2016]. Saatavissa: <http://www.metropolia.fi/haku/koulutustarjonta-aikuiset-yhteiskuntatieteiden-liiketalouden-ja-hallinnon-ala/liiketalous-monimuoto/>

Opetushallinnon tilastopalvelu. 2016. Ammattikorkeakoulujen opiskelijat [viitattu 23.4.2016]. Saatavissa: <https://vipunen.fi/fi-fi/layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammattikorkeakoulutuksen%20opiskelijat-%20n%C3%A4k%C3%B6kulma%20amk.xlsb>

Opetushallitus. 2016. Ammattikorkeakoulut ja yliopistot [viitattu 21.4.2016]. Saatavissa: http://www.oph.fi/koulutus_ ja_tutkinnot/ammattikorkeakoulut_ ja_yliopistot

Opetusministeriö. 2001. Opetusministeriön hallinnonalaan kuuluvan aikuisopiskelun tilastointi- ja seurantajärjestelmien kuvaus [viitattu 29.4.2016]. Saatavissa: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2001/liitteet/opm_526_aikuisopiskelun_tilastointi.pdf?lang=fi

Opetusministeriö. 2008. Ammatillisesti suuntautuneen aikuiskoulutuksen kokonaisuudistus [viitattu 7.5.2016]. Saatavissa: <http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2008/liitteet/tr20.pdf>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016a. Aikuiskoulutus [viitattu 24.4.2016]. Saatavissa: http://www.okm.fi/OPM/Koulutus/aikuiskoulutus_ ja_vapaa_sivistystyoe/?lang=fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016b. Aikuiskoulutusjärjestelmä [viitattu 23.4.2016]. Saatavissa: http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/aikuiskoulutus_ ja_vapaa_sivistystyoe/aikuiskoulutusjaerjestelmae/?lang=fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016c. Aikuisten koulutusmuodot [viitattu 23.4.2016]. Saatavissa: http://www.okm.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/aikuiskoulutus_ja_vapaa_sivistystyoe/aikuiskoulutusja_erjestelmae/liitteet/aikuisten_koulutusmuodot.pdf

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016d. Opiskelu ja tutkinnot aikuiskoulutuksessa [viitattu 30.4.2016]. Saatavissa: http://www.okm.fi/OPM/Koulutus/aikuiskoulutus_ja_vapaa_sivistystyoe/opiskelu_ja_tutkinnot/?lang=fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016e. Perusopetus ja lukiokoulutus aikuisille [viitattu 2.5.2016]. Saatavissa: http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/aikuiskoulutus_ja_vapaa_sivistystyoe/opiskelu_ja_tutkinnot/perusopetus_ja_lukiokoulutus_aikuisille/?lang=fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016f. Aikuisten koulutus korkeakouluissa [viitattu 2.5.2016]. Saatavissa: http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/aikuiskoulutus_ja_vapaa_sivistystyoe/opiskelu_ja_tutkinnot/korkeakoulututkinnot_ammattikorkeakouluissa_ja_yliopistoissa/?lang=fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016g. Oppisopimuskoulutus [viitattu 4.5.2016]. Saatavissa: http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/aikuiskoulutus_ja_vapaa_sivistystyoe/opiskelu_ja_tutkinnot/oppisopimuskoulutus/?lang=fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016h. Henkilöstökoulutus [viitattu 5.5.2016]. Saatavissa: http://www.okm.fi/OPM/Koulutus/aikuiskoulutus_ja_vapaa_sivistystyoe/aikuiskoulutusjaerjestelmae/henkiloestoekoulutus/?lang=fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016i. Vapaa sivistystyö [viitattu 4.5.2016]. Saatavissa: http://www.okm.fi/OPM/Koulutus/aikuiskoulutus_ja_vapaa_sivistystyoe/aikuiskoulutusjaerjestelmae/vapaa_sivistystyoe/?lang=fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016j. Koulutusjärjestelmä [viitattu 24.4.2016]. Saatavissa:

<http://www.okm.fi/OPM/Koulutus/koulutusjaerjestelmae/?lang=fi>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016k. Ammattikorkeakoulut [viitattu 24.4.2016]. Saatavissa:

<http://www.okm.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/ammattikorkeakoulut/?lang=fi>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016l. Ammattikorkeakoulutus [viitattu 26.4.2016]. Saatavissa: [http://www.mi-](http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi)

[nedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi](http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi)

Opintopolku.fi. 2016a. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala ammattikorkeakoulussa [viitattu 22.4.2016]. Saatavissa: [https://opinto-](https://opintopolku.fi/wp/fi/ammattikorkeakoulu/mita-amkssa-voi-opiskella/yhteiskuntatieteiden-liiketalouden-ja-hallinnon-ala/)

[polku.fi/wp/fi/ammattikorkeakoulu/mita-amkssa-voi-opiskella/yhteiskuntatieteiden-liiketalouden-ja-hallinnon-ala/](https://opintopolku.fi/wp/fi/ammattikorkeakoulu/mita-amkssa-voi-opiskella/yhteiskuntatieteiden-liiketalouden-ja-hallinnon-ala/)

Opintopolku.fi. 2016b. Opiskelu töiden ohella [viitattu 2.5.2016]. Saata-

vissa: <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/mietitko-aikuiskoulutusta/uskallanko-opiskella-toiden-ohella/>

Opintopolku.fi. 2016c. Peruskoulu aikuisille [viitattu 2.5.2016]. Saatavissa:

<https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/peruskoulu-aikuisille/>

Opintopolku.fi. 2016d. Aikuisten ammatillinen koulutus [viitattu 2.5.2016].

Saatavissa: <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/aikuisten-ammattillinen-koulutus/>

Opintopolku.fi. 2016e. Hakeminen koulutukseen [viitattu 2.5.2016]. Saata-

vissa: <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/aikuisten-ammattillinen-koulutus/nain-haet-ammattilliseen-aikuiskoulutukseen/>

Opintopolku.fi. 2016f. Näyttötutkinto [viitattu 8.5.2016]. Saatavissa:

<https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/aikuisten-ammattillinen-koulutus/nayttotutkinto/>

Opintopolku.fi. 2016g. Korkeakouluopinnot aikuisille [viitattu 2.5.2016].

Saatavissa: <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/aikuisten-korkeakoulu-opinnot/>

Opintopolku.fi. 2016h. Yleinen kielitutkinto [viitattu 3.5.2016]. Saatavissa:

<https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/kielitutkinnot-ja-kielikokeet/yleinen-kielitutkinto/>

Opintopolku.fi. 2016i. Valtionhallinnon kielitutkinto [viitattu 3.5.2016]. Saa-

tavissa: <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/kielitutkinnot-ja-kielikokeet/valtionhallinnon-kielitutkinto/>

Opintopolku.fi. 2016j. Työvoimakoulutus [viitattu 3.5.2016]. Saatavissa:

<https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/tyovoimakoulutus-opiskele-itsesitakaisin-tyomarkkinoille/>

Opintopolku.fi. 2016k. Kuka voi hakea ammattikorkeakouluun [viitattu

26.4.2016]. Saatavissa: <https://opintopolku.fi/wp/ammattikorkeakoulu/kuka-voi-hakea-ammattikorkeakouluun/>

Opintopolku.fi. 2016l. Mitä AMK:ssa voi opiskella [viitattu 26.4.2016]. Saa-

tavissa: <https://opintopolku.fi/wp/ammattikorkeakoulu/mita-amkssa-voi-opiskella/>

Studentum.fi. 2016. Aikuiskoulutus [viitattu 20.4.2016]. Saa-

tavissa: http://www.studentum.fi/Aikuiskoulutus_d2216.html

Suomen aikuiskoulutuspolitiikan teematutkinta. 2002. Katsaus suomalaiseseen aikuiskoulutukseen ja OECD:n arviointiraportti [viitattu 22.4.2016].

Saatavissa: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2002/liitteet/opm_337_92aikkoul_teematutkinta.pdf?lang=fi

Suomen kuntaliitto. 2016a. Ammattikorkeakoulut [viitattu 26.4.2016]. Saa-

tavissa: <http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/opeku/opetus/amk/Sivut/default.aspx>

Suomen kuntaliitto. 2016b. AMK-tutkinnot ja opintojen laajuus [viitattu 26.4.2016]. Saatavissa: <http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/opeku/opetus/amk/amktutkinnot/Sivut/default.aspx>

Tilastokeskus. 2015. Aikuiskoulutustutkimus [viitattu 5.5.2016]. Saatavissa: <http://www.stat.fi/meta/til/aku.html>

Tilastokeskus. 2013. Aikuiskoulutustutkimus 2012 [viitattu 5.5.2016]. Saatavissa: http://tilastokeskus.fi/til/aku/2012/01/aku_2012_01_2013-06-13_tie_001_fi.html

TRAL. 2016a. Tradenomitutkinto [viitattu 23.4.2016]. Saatavissa: <http://www.tral.fi/tietoa-tradenomeista/tradenomitutkinto/>

TRAL. 2016b. Tradenomi (YAMK) [viitattu 23.4.2016]. Saatavissa: <http://www.tral.fi/tietoa-tradenomeista/tradenomi-yamk/>

TRAL. 2016c. Tradenomit työelämässä [viitattu 29.4.2016]. Saatavissa: <http://www.tral.fi/tietoa-tradenomeista/tradenomit-tyoelamassa/>

TRAL. 2016d. Työllisyystilanne [viitattu 29.4.2016]. Saatavissa: <http://www.tral.fi/tietoa-tradenomeista/tyollisyystilanne/>

VirtuaaliAMK-verkosto. 2016. Tietoa opiskelusta [viitattu 5.5.2016]. Saatavissa: <http://amk.fi/sivukartta/95-tietoa-opiskelusta/483-tutkintoverkossa.html>

LIITTEET

LIITE 1. Kyselytutkimus.

Aikuisopiskelu ammattikorkeakoulussa ja työelämän liittyminen opintoihin

Tässä kyselyssä on tarkoituksena selvittää aikuisopiskelua Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden alalla ja työelämän yhteyttä opintoihin.

Taustatiedot

1. Sukupuoli

Mies

Nainen

2. Ikä

23-30

31-40

41-50

51>

3. Koulutustausta

4. Työssäkäynti

Kyllä

Ei

Seuraavat kysymykset liittyvät opintoihin ja opiskeluun.

5. Miksi päätit lähteä opiskelemaan?

6. Mistä syystä/syistä valitsit Lahden ammattikorkeakoulun ja liiketalouden alan?

7. Kuinka opintojen alkaessa, opintosuunnitelmassa on huomioitu aikaisempi koulutus ja osaaminen?

8. Kuinka opinnot ovat edenneet?

Voit halutessasi antaa lisäselvityksen vastausvaihtoehdon jälkeen.

Etuajassa

Aikataulussa

Myöhässä

9. Oletko löytänyt itsellesi sopivan tavan opiskella?

10. Kuinka paljon käytät viikossa aikaa (tunneissa) opiskeluun?

11. Ovatko opinnot monimuotokoulutuksessa vastanneet odotuksiasi?

Mikäli vastasit kysymykseen Kyllä, niin miten opinnot ovat vastanneet odotuksiasi.

Mikäli vastasit kysymykseen Ei, niin mitä parannus- ja/tai kehittämisehdotuksia sinulla olisi opintojen toteutuksen suhteen?

Kyllä

Ei

12. Mitä opintoja olet pääsääntöisesti valinnut ja millä perusteella valinta on tehty?

Voit antaa lisäselvityksen vastausvaihtoehdon jälkeen.

Johtaminen ja viestintä

Markkinointi

Taloushallinto

Logistiikka

Seuraavat kysymykset liittyvät työelämään.

13. Minkälainen on työtaustasi?

14. Miten työkokemus on vaikuttanut opintoihin?

15. Onko opinnoista ollut hyötyä nykyisiin työtehtäviin?

16. Miten työnantaja on suhtautunut opiskeluun?

17. Oletko pitänyt vapaata työstäsi opintojen vuoksi?

Jos vastasit tähän kysymykseen Kyllä, niin kuinka paljon olet pitänyt vapaata?

Kyllä

Ei

18. Jos olet pitänyt vapaata opintojen vuoksi, niin oletko saanut vapaan aikana jotakin etuutta opintoihin?

Mikäli vastasit tähän kysymykseen Kyllä, niin mitä etuutta olet saanut?

Kyllä

Ei

19. Kuinka opintojen ja työelämän yhtensovittaminen on onnistunut?

Jos on onnistunut hyvin, niin mikä mielestäsi on ollut ratkaisevaa onnistumisessa?

Jo ei ole onnistunut hyvin, niin mikä/mitkä asiat ovat mielestäsi vaikuttaneet eniten?

20. Kuinka opintojen ja perhe-elämän yhdistäminen on onnistunut?

21. Tulevatko työtehtäväsi muuttumaan opintojen päätyttyä?

22. Miten koet tutkinnon vaikuttavan työllistymismahdollisuuksiin nyt tai tulevaisuudessa?

LIITE 2. Kyselytutkimuksen saate.

Hei,

Olemme liiketalouden opiskelijoita Lamk:sta ja teemme tutkimusta opinnäytetyötä varten. Tutkimuksessa on tarkoitus selvittää aikuisopiskelua ammattikorkeakoulussa ja työelämän liittymistä opintoihin.

Toivomme mahdollisimman monen vastaavan kyselyyn 22.10.2015 mennessä. Kaikki tutkimuksen tiedot käsitellään anonyymisti ja luottamuksellisesti. Alla on linkki kyselyyn. Kyselyllä on hyväksytty tutkimuslupa.

Ystävällisin terveisin

Maija Kaarla ja Jenni Oivamäki-Viljaranta